

NEMZETI ÜGYEK POLITIKÁJA

2010

NEMZETI ÜGYEK
POLITIKÁJA

2010

Tartalom

Ajánlások	7
Mádl Ferenc volt köztársasági elnök	8
Járai Zsigmond korábbi MNB-elnök, pénzügyminiszter	9
Kopp Mária egyetemi tanár	10
Makovecz Imre Kossuth-díjas építész	11
Martonyi János korábbi külügyminiszter	12
Nagy Tímea olimpiai bajnok	13
Parragh László , a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke.....	14
Schmitt Pál , az Európai Parlament alelnöke.....	15
Vizi E. Szilveszter , a Magyar Tudományos Akadémia korábbi elnöke	16
Orbán Viktor:	
Nemzeti ügyek politikája	19
Matolcsy György:	
Itt az idő, hogy talpra állítsuk a magyar gazdaságot!	24
Lázár János:	
Itt az idő, hogy újra rend legyen az országban!.....	48
Pesti Imre:	
Itt az idő, hogy megmentjük az egészségügyet!	60
Soltész Miklós:	
Itt az idő, hogy megteremtsük a szociális biztonságot!	70
Navracsics Tibor:	
Itt az idő, hogy helyreállítsuk a demokratikus normákat!	86

Ajánlások

Mádl Ferenc
volt köztársasági elnök

Az itt mutatkozó út, a bölcs és elkötelezett politika célhoz vezethet. Elsősorban azért, mert nem a pusztá megmaradás, nem önmagában egy válság túlélésének egyébként rendkívül fontos feladata határozza meg ezt az utat és politikát, hanem az, ami azon túl van: egy olyan Magyarország fölépítése, amelyikre a nemzet büszke lehet, amelyikben állam és polgára nem egymás ellenére akar sikeres lenni.

Mádl Ferenc

Járai Zsigmond
korábbi MNB-elnök,
pénzügyminiszter

A gazdasági növekedés kulcskérdései a közeljövőben nem a további elhibázott megszorításokban, hanem a beruházások, a vállalkozások számára kedvező gazdasági környezet megteremtésében, az új munkahelyek létrehozásának segítségével és a modern gazdaság igényeinek megfelelő oktatás kialakításában lesznek. A magyar vállalkozások versenyképességének fellendítését kell szolgálnia az alacsonyabb adókulcsokkal működő, sokkal egyszerűbb adórendszernek, a szükséges szolgáltatások nyújtását szem előtt tartó, a felesleges bürokráciát megszüntető államigazgatásnak és a közélet tisztaságát javító korrupciócsökkentésnek. A stabil gazdasági növekedés elérését és fenntartását célozva új alapokra kell helyezni a költségvetési és a jegybanki politikát, a bankok és a pénzügyintézetek működését. A szükséges változtatásokkal egy-két év alatt megteremthetők a gazdasági növekedés feltételei, 2-3 év alatt pedig elérhető a lehetséges növekedés évi 4-5 százalékra történő emelése.

Járai Zsigmond

Kopp Mária
egyetemi tanár

Azt várjuk az új kormánytól, hogy a számunkra alapvető értékek megvalósítása érdekében dolgozzon, ezzel nyerve vissza a bizalmunkat. Az ehhez vezető úton alapvető a valódi jogbiztonság megteremtése, a jogszabályok áttekinthetőségének megvalósítása.

A magyar társadalom a leginkább családbarát az európai országok között. Meg kell teremteni a lehetőséget, hogy a fiatalok bátran merjék vállalni a kívánt, tervezett gyermekeiket, ne hagyjuk, hogy versenyhátrányba kerüljenek a gyermektelenekkel szemben. Alapvető a családok biztonságának megteremtése, a családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolásának elősegítése rugalmas munkaidő és rugalmas gyermekgondozási módszerek alkalmazásával.

Az alkotóképes idősök képességeinek hasznosítása, a generációk közötti együttműködés erősítése a következő kormány egyik igen fontos feladata. A nagymamák, nagyapák, az idős szülők, általában az idős emberek segíteni akarása, bölcsessége a társadalom nagy kincse: ne inaktívnak tekintsük őket, hanem a családok, a következő generáció legfőbb támaszának.

Kopp Mária

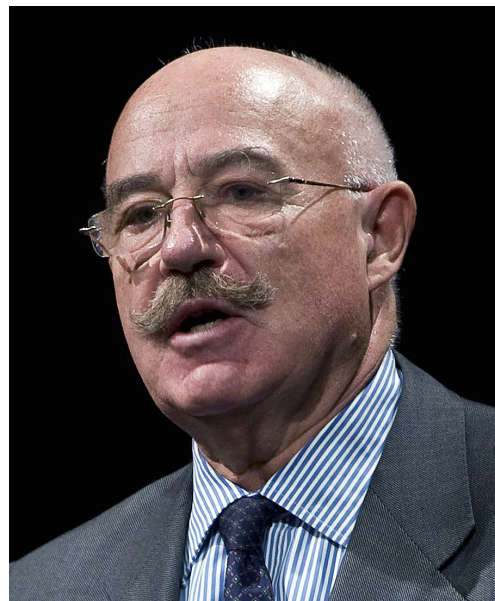

Makovecz Imre
Kossuth-díjas építész

A nemzeti ügyek számomra azt jelentik, hogy a nemzet érdekeit érvényesítjük minden területen. A nemzetnek érdeke, hogy legyenek jó iparosai, akik jó minőségű szolgáltatásokra képesek, ebből az következik, hogy nemzeti érdek az, hogy ezeknek a tevékenységeknek az adó- és járulékterheit radikálisan csökkentse a kormányzat. Ugyanakkor az ellenőrzést nyilván szigorítani szükséges. Nemzeti érdek, hogy a hazai cégek ne adózzanak többet, mint a külföldiek.

Nemzeti érdek az is, hogy önellátó országgá váljunk. Ehhez támogatni, ösztönözni kell azokat, akik hajlandók és képesek önellátó életformára, vagyis elengedhetetlen a háztáji kertművelés, földművelés, állattartás jogi biztosítása és anyagi támogatása.

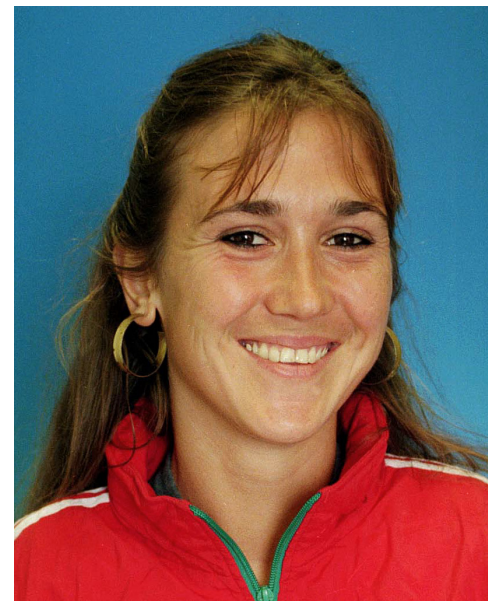
Makovecz Imre

Martonyi János
korábbi külügyminiszter

A nemzeti ügyek politikája egyszerre értékvezérelt és gyakorlati: az értékekből kiindulva életünk valóságos gondjaira, kérdéseire keresi a megoldást. Növekedés, munkahelyteremtés, rend szülte szabadság a szabadság szülte rendben, egészséges család és egészséges nemzet, biztonságos és félelem nélküli élet, bizalom egymásban, saját magunkban és a jövőnkben. Nem könnyű álmot és nem százalékokat ígér, hanem reményt és hitet a megújulásban.

Martonyi János

Nagy Tímea
olimpiai bajnok

A sport gyermekkorom óta természetes közegem. A sportnak köszönhetem, hogy világot láttam, hogy tudom, hogy a legkisebb sikerért is meg kell küzdeni, és egy-egy kudarc mögött is óriási mennyiségű munka lehet. Megtapasztaltam a sport közösségépítő képességét, a csapatmunka örömét és a kooperáció hatékonyságát.

Azt gondolom, hogy a sportnak a mostaninál lényegesen nagyobb szerepet kellene játszania az egészséges életmód kialakításában, a prevencióban, a nevelésben, a helyi és a kisközösségek életében is.

Meg kell találnunk a közös célokat, és összefogással el kell érniük, hogy egy prosperáló, élhető és derűs Magyarországot építsünk magunknak. Mindannyiunknak!

Nagy Tímea

Parragh László
a Magyar Kereskedelmi
és Iparkamara elnöke

Erős és hiteles kormányra van szüksége a gazdaságnak. Olyanra, amely képes meghozni s végrehajtani a szükséges döntéseket. Olyanra, amelyben bíznak a nemzetközi pénzügyek. Olyanra, amely elég erővel bír ahhoz, hogy letörje a túlburjánzott bürokráciát, valamint a korrupciót. Olyanra, amely az ország szűkös erőforrásait prioritások mentén koncentrálni képes új munkahelyek létrehozására. Olyanra, amely csökkenti a vállalkozások terheit s képes átstrukturálni az adórendszert. Olyanra, amely figyelembe veszi a közgazdaságtan realitását s érti a feladatát!

A leendő magyar kormány várhatóan vezető ereje partnerséget ajánlott a gazdaságnak. Partnerséget abban, hogy problémáink megoldására a leendő kormányprogram szintjén találjunk megoldásokat. E partnerség elemi érdekünk! Elemi érdeke a magyar gazdaság valamennyi szereplőjének s a teljes magyar társadalomnak.

Parragh László

Schmitt Pál
az Európai Parlament alelnöke

Életem minden napja valahogy mindig Magyarországhoz köt, az ünnepek és a hétköznapok is, örömmel, bánatukkal, sikereikkel és akár a balsorssal is. Ahhoz, hogy ünnepeinket valódi hazaszeretetünk értékei töltsék meg, keményen kell dolgoznunk, a mindennapjainkban rejlő lehetőségeket meg kell ragadnunk. Ez a hétköznapok hazaszeretete, amire egyre nagyobb szüksége van Magyarországnak. A hétköznapok szorgalmas családjaira, amelyekben mindenki lehetősége szerint a lehető legtöbbet teszi: anyaként otthon, gyermekként tanulva az iskolában, családfenntartóként munkahelyén szakmája legjavát nyújtva. Ki fiatalos lendülettel kreatívan, ki megfontoltan, bölcsen, lépésről lépésre. Ahol mindenki számára nyitott és belátható új távlatok nyílnak, ahol szeretik és nagyra becsülik az anyanyelvüket, ügyelnek testi-lelki egészségükre, ahol értékek mentén szerveződő közösségek adják egy-egy település és a haza mindennapi erejét.

Schmitt Pál

Vizi E. Szilveszter

a Magyar Tudományos Akadémia
korábbi elnöke

Csak az emberi alkotóerő, a kreativitással társult szakmai felkészültség képes a terméknek jelentős értéket: ún. hozzáadott értéket adni. Ezért fontos a magyar szellemi tőke, a kutatás és fejlesztés támogatása, mert ez a termékben hozzáadott értékben jelenik meg, és extraprofitot, magyar extraprofitot eredményez. Napjainkban ezért vált mindennél fontosabbá a nevelés, - az oktatás és az értéket megőrző és teremtő tevékenység, vagyis egy nemzeti közösséget szolgáló értékrend megteremtése és erősítése. A nemzeti ügyek politikájának ez a célja, amelyet mindenki támogathat.

Vizi E. Szilveszter

Orbán Viktor

Nemzeti ügyek politikája

Bizakodással tölt el az a tudat, hogy mi magyarok nagy lehetőség előtt állunk, hiszen ma jóformán mindenki egyet akar Magyarországon: változást. Ez az egységes akarat teheti végre erőssé Magyarországot, és képessé arra, hogy egyszer s mindenkorra túllépjen az elmúlt nyolc esztendő kudarcain.

Lezárhatunk egy korszakot, amelynek csalódásai abból fakadtak, hogy a kormányzati politikát egyre inkább magáncélok és üzleti érdekek határozták meg. Elég, ha csak a BKV-nál történt súlyos visszaéléseket, a sukorói földügyletet vagy a költségvetési adatok rendszeres meghamisítását említ-

jük a hasonló, szégyenteljes ügyek hosszú listájáról. Ez a politika hatalmas károkat okozott az országnak, és aláásta hazánk nemzetközi tekintélyét.

Ahhoz, hogy az ország tekintélyét helyreállítsuk, mindenekelőtt a politikában kell gyökeres változást véghezvinnünk. A jövőben a politikának magáncélok és -érdekek helyett közös célokat és érdekeket kell szolgálnia. Olyan kormányra és kormányzásra van szükség, amely ismét az emberek és a mindennapi élet problémái felé fordul.

Olyan kormány kell tehát, amely odafigyel az emberekre, meghallgatja őket, tiszteletben tartja a különbözőségüket, megérti a problémáikat. Ebből adódóan azokat az értékeket képviseli, juttatja érvényre, amelyek mindenkinek fontosak, s ezáltal összekötnek minket, nem elválasztanak.

Olyan politika kell, amely ezeket a közös értékeket építi, fejleszti, és igyekszik mindenki számára elérhetővé tenni.

Az első és legfontosabb összekötő érték a munka. A munka az alapja minden ember létbiztonságának, önállóságának, függetlenségének. A munka tanít meg az ünnep örömeire is. A munka ad tartást, büszkeséget és elismerést abban a közösségben, ahová tartozunk: a családban, a lakóhelyen, a munkahelyen, a baráti körben.

Az otthon is olyan érték, amelyre mindenki természetes módon vágyik. Mindenkinek fontos, hogy legyen egy hely, ahol biztonságban érzi magát, ahol mindennek tudja a helyét, ahol igazán a maga ura lehet.

Alapvető érték minden ember számára a család. Mindenki akar tartozni valahová, mindenki szeretne családot, melegséget, ragaszkodást. A meghitt családi életre az is vágyik, akinek éppen nincs benne része.

Az eddigiek mellett az is közös bennünk, hogy a fizikai fájdalomtól és a kiszolgáltatottságtól mindannyian félünk. Az egészség éppen ezért minden embernek drága kincse. Amíg az ember egészséges, úgy érzi, hogy minden helyzetben úrrá tud lenni.

Ahhoz, hogy biztonságban érezzük magunkat és el tudjuk érni céljainkat, rendre is szükség van. A rend csak annak nem érték, akinek nem tisztességesek a szándékai, a zavarosban szeret halászni vagy az ököljog híve. Mi magyarok most tapasztaljuk meg, hogy a szabadság rend nélkül káoszt és félelmet szül. Ahol nincs rend, ott elszaporodnak a rácsok, lakatok, záruk, a sorompók és a figyelőkamerák.

A politika tehát akkor található vissza a mindennapi élethez és az emberekhez, ha a mindannyiunkat összekapcsoló értékeket: a munkát, az otthont, a családot, az egészséget és a rendet helyezzük a középpontjába.

Itt az ideje, hogy Magyarországnak erős vezetése legyen, amelyben megbízhatnak az emberek itthon és külföldön egyaránt, és amely képes helyreállítani Magyarország tekintélyét, hogy újra tisztelet övezzé a világban. Ha ilyen vezetése lesz az országnak, akkor Magyarországnak ismét lesz hitele és nemzetközi befolyása.

Ennek érdekében a politikában magáncélok helyett közös célokra és ügyekre van szükségünk, amelyek alkalmasak arra, hogy a nagy többség együtt küzdjön sikeres megoldásukért. Magyarország akkor tudja összeszedni az erejét, akkor tud kilábalni a válságból és megindulni egy sikeresebb jövő felé, ha lesznek nemzeti ügyeink, amelyekért együtt tudunk küzdeni, amelyekkel mindenki, de legalábbis a nagy többség azonosulni tud.

Ezért a politikának és a kormányzásnak a jövőben mindig azokat a nemzeti ügyeket kell képviselnie, amelyek minden magyar, de legalábbis a nagy többség számára fontosak. Magyarország következő kormányának tehát a nemzeti ügyek kormányának kell lennie. Ez egyben gyakorlatias politikát és kormányzást jelent, amely érthető és támogatható az emberek nagy többsége számára, mivel az ő mindennapi életük problémáira és gondjaira keres józan megoldásokat.

A kormánzatnak tisztában kell lennie azzal, hogy minden egyes embernek joga van ahhoz, hogy legyen lehetősége gondoskodni a családjáról. Ez tisztességes munkahelyeket és tisztességes béreket jelent, olyan oktatási rendszert, amely megfelel a magas nyugati normáknak és a gazdaság elvárásai-

nak. Olyan egészségügyi ellátást, amely elérhető és hatékony. Minden embernek joga van a közbiztonsághoz és a szociális biztonsághoz, ezeket az államnak biztosítani kell.

Ezek a célok megalapozottak, reálisak. Elég, ha csak az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatát vesszük alapul, amelyre ma minden demokratikus ország alkotmánya épül. Ebben elsők között szerepel a munkához való jog, a szociális biztonsághoz, a személyes biztonsághoz való jog, valamint az egészséges környezethez, a legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jog. Ezek az alapvető emberi jogok éppen azokat az értékeket hivatottak biztosítani, amelyeket a nemzeti ügyek politikája szolgál.

A történelem tehát azt mutatja, hogy minden igazán fontos és mélyreható változás, amely előbbre vitte az emberiséget, azokra a közös emberi értékekre épült, amelyek lényegében változatlanok.

A magyarok megérdemlik, hogy erős kormányuk legyen, amely képes ezt a politikát megvalósítani és helyreállítani az ország nemzetközi tekintélyét. Ennek érdekében a nemzeti ügyek kormányának fontos feladata lesz megújítani szövetségét a Nyugattal, erősebb kapcsolatokat teremteni Amerikával és új alapokra helyezni viszonyát a keleti országokkal is, s hazánkat meghatározó szereplővé tenni egy közép-európai együttműködésben.

Olyan kormány kell, amely képes ösztönözni a nemzetközi befektetéseket azzal, hogy bebizonyítja, komolyan vesszük a munkahelyteremtést, és lehetővé tesszük, hogy a vállalkozók befektessenek, gyarapodjanak nálunk.

Nehéz feladat vár ránk. Nem kergethetünk délibábokat, a jelenlegi nehéz helyzetből kell kiindulnunk. Az emberektől és a valóságtól elforduló politika következtében teljesen leállt a magyar gazdaság, sorra mennek tönkre a magyar vállalkozások, napról napra nő a munkanélküliség, az összeomlás szélére került az egészségügyi rendszerünk, gyakorlatilag nem beszélhetünk szociális biztonságról, széthullóban a közrend és a közbiztonság. Mindebből logikusan következik öt nemzeti ügy, amelyek közös megvalósításával Magyarország megerősödhet és kilábalhat a válságból.

Én hiszem, hogy képesek leszünk közös értékeinket a nemzeti ügyek politikáját megvalósító, erős kormányzással érvényesíteni, és akkor Magyarországot ismét tisztelni fogja a világ.

Matolcsy György

Itt az idő, hogy talpra állítsuk a magyar gazdaságot!

1.1	Tíz év alatt egymillió új munkahely	26
1.2	Egyszerűbb és teljesíthetőbb feltételek a vállalkozások számára	28
1.3	Fizetési fegyelem helyreállítása, fizetési határidők rövidítése	30
1.4	A magyar építőipar beindítása.....	32
1.5	A magyar mezőgazdaság megújítása	33
1.6	Közbeszerzési fordulat végrehajtása	35
1.7	A magyar termékek, áruk, termelők, fogyasztók védelme	36
1.8	A felsőoktatás és a szakképzés célszerűsítése.....	39
1.9	Átképzés	40
1.10	Állami és önkormányzati beruházások	41
1.11	Közmunka	44
1.12	Saját, meglévő erőforrásaink kiaknázása	45
1.13	Az ország gazdasági kapcsolatainak megújítása, szélesítése	46

1.1 Tíz év alatt egymillió új munkahely

Munkaközpontú gazdaságot, társadalmat és államot

Mivel minden teljesítmény csakis versenyben és csakis munkából születik, a gazdaságpolitika középpontjába – a verseny mellett – a munkát kell állítani. Ma szinte teljes az országban a szakmai konszenzus, hogy a magyar gazdaság egyensúlyi és növekedési problémái mögött meghatározó módon az Európában kirívóan alacsony foglalkoztatási szint áll. A szakmai egyetértésnél azonban több kell: a gazdaság, a társadalom és az állam működését munkaközpontúvá kell alakítani. A cél olyan gazdaságpolitika bevezetése, amely elősegíti, hogy Magyarországon egy évtizeden belül egymillió új, adózó munkahely jöjjön létre.

A munkanélküliségi ráta 2009 végére elérte a 10%-ot Magyarországon. Becslések szerint 2010-ben 11-12%-os munkanélküliségi rátával néz szembe az ország, amely vidéken elérheti több helyütt a 15-18%-ot is.

A magas munkanélküliségi ráta nemcsak gazdaságpolitikai problémákat okoz, de a szegénység kiterjedését is eredményezi.

A szegénység kiterjedésével fennáll egyes települések, térségek végleges leszakadásának veszélye, kisebb és nagyobb vidéki településeken jelenleg is nagyon komoly szociális feszültséggel kell szembenéznünk. A szegénység kiterjedése egyre több család számára jelentheti a mélyszegénységbe csúszást, amely jelentősen megnehezíti a szegénységből való kitörés lehetőségét.

A 45 év feletti munkanélküliek visszavezetése az elvesztett szakmába már ma is nehezen lehetséges. A tartósan munkanélküli emberek munkába való visszavezetését szolgáló országos programok hatékonyságának és hatásosságának mérését szolgáló rendszer nem alakult ki. A szociális segélyezési rendszer akadályozza a szegénységből való kitörést, hiszen alacsony a motivációs hatása. Az elmúlt 8 évben olyan szociális-kulturális környezet jött létre, amely megakadályozza a munkanélküli emberek visszatérését a munka világába.

Egymillió új munkahelyet

Az egymillió új munkahelyet a Magyarországon működő vállalkozások teremtik meg. Ahhoz, hogy a vállalkozások munkahelyet teremtsenek, bizalomra és kiszámítható gazdasági/politikai környezetre van szükség. Ez erős költségvetést, stabil költségvetési politikát jelent és kevesebb bürokráciát. A stabil környezet azonban nem elégséges, egyfelől ugyanis forrásokra, forgótőkére is szükség van ahhoz, hogy új munkahelyek jöjjenek létre, másrészt az új kormányzatnak kiemelt figyelmet kell fordítania a munkaerő-intenzív ágazatokra is.

Kiemelt szerepet az építőiparnak, a mezőgazdaságnak és a turizmusnak

Egymillió új munkahely kell ahhoz, hogy fenntartható növekedés és egyensúly jellemezze a magyar gazdaságot. Az új munkahelyek jelentős részét felsőfokú végzettség nélküli emberek számára kell a vállalkozóknak létrehozniuk, hiszen közöttük sok a munkanélküli vagy az inaktív. Az ilyen típusú új munkahelyek döntő többsége három területen jöhet létre: az építőipar, a mezőgazdaság és a hazai turizmus képes tömegesen felszívni a ma nem foglalkoztatott munkaerőt. Ezért ezek az iparágak a vállalkozásfejlesztési politika kiemelt figyelmére számíthatnak.

Kiemelt szerepet a kreatív iparágaknak, az innovációnak és a K+F-nek

Az egymillió új munkahely másik részét a frissen végzett, sokszor több idegen nyelvet is beszélő fiatalok elhelyezkedésének megkönnyítésére kell a vállalkozásoknak megteremteniük. Ehhez a jövő a kreatív iparoké, valamint az európai és globális szolgáltató központoké. Ha ebben nyerünk, megnyerjük a magasabb életszínvonalat és életminőséget. Nagyoknál és kicsiknél állandó innovációra van szükség, ehhez K+F stratégia és szervezet kell. Az Európai Parlament és Tanács határozataival összhangban ki kell dolgozni a gyenge kutatási kapacitással rendelkező kisvállalkozások pályázati rendszerét az innovatív kutatások és fejlesztések támogatására. Állami támogatást kell biztosítani a kisvállalkozások szellemi jogvédelméhez, különösen a külföldi szabadalomvédelmi bejelentéseket kell támogatni.

Rugalmas, családbarát foglalkoztatást elősegítő szabályokat

A cél a foglalkoztatottak létszámának bővítése, márpedig ez csak úgy lehetséges, ha a foglalkoztatás szabályai alkalmazkodnak mind a gazdaság igényeihez, mind a potenciális munkaerő igényeihez. Az Európai Unió országaiban már a 70-es években megjelentek az atipikus foglalkoztatási formák, melyek napjainkra a fejlettebb országokban már a keresők 20-30%-át közvetlenül érintik. Vannak, akiket csak időszakosan érint – például a nőket a szülés után –, vannak, akiket rendszeresen. Például azokat, akik az infokommunikációs eszközök segítségével végrehajtható feladatok ellátását vállalják több gazdálkodó számára, nagyobb távolságról. Vannak olyanok, akik abból élnek, hogy a szabadságon lévő dolgozót helyettesítik, és még sorolhatnánk. Ki kell alakítani tehát a rugalmas foglalkoztatás szabályait, hiszen az atipikus foglalkoztatási formák, mint például a részmunkaidő, a távmunka, az önfoglalkoztatás elterjedésével komoly foglalkoztatási többletet lehet elérni. Jelenleg ugyanakkor ha egy munkáltató egy teljes idejű foglalkoztatottat két részidejűvel szeretne kiváltani, akkor másfélszer-kétszer annyi adminisztrációs költséget kellene felvállalnia, ami gazdaságtalanná teszi ezt az alternatívát.

1.2 Egyszerűbb és teljesíthetőbb feltételek a vállalkozások számára

Egyszerűbb és teljesíthetőbb feltételeket a vállalkozások számára

A magyarországi vállalkozások adminisztratív terhei európai összehasonlításban rendkívül magasak, egyes becslések szerint éves szinten eléri a GDP 5-6 százalékát, vagyis több mint 1000 milliárd forintot. Ezek olyan költségek, amiket a vállalkozások csak azért fizetnek ki, mert az állami szabályozás bonyolult, túlbürokratizált és kiszámíthatatlan. Olyan országban, ahol a bizonytalan és nehézkesen működő állammal való birkózás viszi el az erő nagy részét, a továbblépéshez szükséges vállalkozói energiákat a túlélés emészti fel. Ma Magyarország nemcsak az adóterhelés, de az állami szabályozásból fakadó terhek mértéke alapján sem versenyképes, még régiós összehasonlításban sem. Ezért a nemzeti ügyek politikájának egyik fontos célkitűzése, hogy

Magyarország váljék a kelet-közép-európai régió egyik leginkább vállalkozásbarát országává, olyanná, ahol a vállalkozások működésének állami szabályozása egyszerű és kiszámítható.

Önálló programot a felesleges gazdasági bürokrácia okozta költségek megfelezésére

A nemzeti ügyek kormánya csökkenteni fogja az adminisztráció gerjesztette költségeket, az állami tevékenységekből fakadó vállalkozói kockázatokat. Programot indít a gazdasági bürokrácia és az adminisztráció csökkentésére. A program elsődleges célja a betarthatatlanul bonyolult és olykor önkényesen működtetett adórendszer egyszerűsítése, másodlagos célja a vállalkozások tevékenységét szabályozó előírások terheinek csökkentése. Ezzel közvetlenül 300-500 milliárd forinttal csökkennek a vállalkozások egy évre jutó költségei. A program hasonlóan fontos hatása, hogy az egyszerű és betartható szabályozás révén csökkennek az állam gerjesztette kockázatok, így vállalkozásaink számára jobban megéri bővíteni, újítani.

Életszerű, egyszerű, ügyfélbarát szabályozást

A nemzeti ügyek kormányának felül kell vizsgálnia minden, a vállalkozások működését korlátozó előírás indokoltságát, életszerűségét, összevetve a betartásukhoz szükséges vállalkozói költségekkel. Csökkenteni kell az adók számát, egyszerűsíteni az adóbevallásokat, szélesíteni az egyszerűsített adózási módok körét. A hosszú és bonyodalmas előzetes hivatali engedélyezéseket is egyszerűsíteni kell vagy ki kell iktatni. Meg kell szüntetni a vállalkozások működését felügyelő állami szervek büntetésben való érdekeltségét. Csökkenteni kell a vállalkozások adatszolgáltatási kötelezettségét, megszüntetni azt a gyakorlatot, hogy az államigazgatásban rendelkezésre álló információkat a vállalkozóktól kéri be újra és újra egy állami intézmény. Az államigazgatás és a vállalkozók közötti kapcsolatban közvetítő nélkül használható, egyszerű, egyértelmű együttműködési módokat és elektronikus platformokat szükséges létrehozni. Az új kormánynak aktív részt kell vállalnia az Európai Unió bürokráciaellenes, a szabályozás egyszerűsítését célzó törekvéseinek megvalósításában.

Intézményi garanciákat a szabályok egyszerűségének megőrzésére

A nemzeti ügyek kormánya az adminisztráció csökkentése mellett kialakítja a szabályozás újbóli túlburjánzását megakadályozó intézményi garanciákat is. A jogalkotás átláthatóságának, előkészítettségének növelésével és az előzetes hatásvizsgálatok általánossá tételével javítja a gazdasági szabályozás minőségét, felszámolja a szabályok gyakori módosításának gyakorlatát. A vállalkozásokat érintő előírások módosításának feltételeit megszigorítja: egy előírás megváltoztatását a több évre előre megtervezett felülvizsgálatot megelőzően csak kivételes esetben teszi lehetővé. Megerősíti a vállalkozók képviselőinek szerepét a szabályozás kialakításában, erős jogosítványokat biztosítva nekik a jogalkotás folyamatában. Általánossá teszi a jogszabályok módosításaihoz való alkalmazkodás türelmi idejét. Az új kormány a vállalkozók által megbecsült emberekből álló testületet állít fel, amely évente nyilvános jelentést készít a parlament számára az állami előírások vállalkozásokra gyakorolt hatásáról.

A változások eredményeképpen kevesebb előírásnak kell majd megfelelni: az új kormány felülvizsgálja az engedélyeket, hogy csak a tényleg szükségesek kapjanak szerepet, illetve csökkenti az adó- és statisztikai adminisztrációt.

1.3 A fizetési fegyelem helyreállítása, a fizetési határidők rövidítése

Alacsony kamatokat és gyors pénzforgást a gazdaságban

A magyar vállalkozások hosszú idő óta kénytelenek együtt élni a kiugróan magas kamatokkal, melyek a megtermelt jövedelem jelentős részét elszívják, amennyiben a vállalkozás hitellel rendelkezik. A nagyvállalatokat a hazai kamathelyzet kevésbé érinti, mivel ők jellemzően alacsony kamatozású külföldi forrásokból finanszírozzák működésüket. Emiatt fontos, hogy az új kormány minél gyorsabban levigye a nyugat-európai szintre a forintkamatozatokat.

A magyar vállalkozások másik súlyos finanszírozási gondja a vállalati körbetartozás és lánctartozás. A körbetartozás nemcsak az üzleti bizalmat, a fizetési fegyelmet és a gazdasági környezet kiszámíthatóságát rombolja szét, de gyakran igazságtalanul nehéz likviditási helyzetbe hozza a vállalkozásokat, különösen a kisvállalkozásokat. A körbetartozás sajátossága, hogy mindig a végén csattan az ostor: a legerősebben a tartozási lánc végén álló kisvállalkozásokat sújtja. Számukra egy-egy késedelmes számlakiegyenlítés vagy ki nem fizetett munka akár a vállalkozás végét is jelentheti.

Az okok sokrétűek. A vállalatok egy részénél szerepet játszik ebben az előrelátó üzleti magatartásnak, a vevők leinformálásának vagy a várható üzleti kockázatok piaci alapú biztosításának hiánya. Ugyancsak szerepe van annak a ténynek is, hogy a fővállalkozók – az erős verseny miatt – gyakran irreálisan alacsony árértékű vállalkozásokat vállalnak el a munkát, és a végén a legkisebb és leggyengébb alvállalkozóknak csak késve, vagy egyáltalán nem fizetnek. Ám Magyarországon a körbetartozás nagyobb része az egyik legnagyobb megrendelőtől, az államtól és az önkormányzati szektortól indul ki. Mivel a körbetartozás javarészt az államtól indul ki, a megoldás kulcsa is nála van. Az első és legfontosabb lépés, hogy a vétlen kisvállalkozásokat ne sújtassa áfateherrel olyan munkavégzés után, amire a vevő nem teljesítette fizetési kötelezettségét.

Hasonlóképpen fontos garancia, hogy az állam minden esetben és azonnal teljesítse a kifizetéseket. Az EU-pályázatok nyerteseinél a kisvállalkozások számára a 25 százalékos előlegfizetési arány 50 százalékra emelkedjen fel. Az erőfölényre épülő vállalkozói kapcsolatoknál állami szabályozás védje a gyenge pozícióban levő kisvállalkozó érdekeit.

Az új kormány jogszabály-módosítással, illetve a jelenleg érvényes jogszabályok betartásával érje el a mai 90 napos fizetési határidők 30 napra való csökkentését, tehát az egy hónapos fizetési gyakorlat érvényesítését. A tartozások kezelésébe az államnak be kell vonnia a piaci szereplőket és a vállalkozói-szakmai érdekképviseleteket is.

A vállalkozók minősítése, közbeszerzési ajánlati normák bevezetése, minősített alvállalkozói láncok szervezése, valamint a kisvállalkozások számára ked-

vezményesen elérhető piaci alapú kockázatkezelő eszközök segíthetik a probléma tartós megoldását.

Fontos feladat emellett a bírósági eljárások felgyorsítása gazdasági ügyekben.

Fellépést az erőfölénnyel való visszaélés és a monopóliumok ellen

A piaci versenyben csak akkor győz a jobb, ha valóban van verseny: ha ezt sikerül korlátozni vagy kizárni, akkor nem a jobb, hanem az erősebb győz. A jelenlegi magyar gazdaságban sajnos nemcsak a kereskedelemben, hanem más iparágakban is túl sok monopol vagy kartell jellegű és erőfölényen alapuló piaci helyzet alakult ki, ami torzítja a versenyt, rontja a többi vállalkozás és a fogyasztók helyzetét. Ezt erősítette a hibás privatizációs politika, amely az állami monopóliumokból magánmonopóliumokat hozott létre. Emiatt például az energiaárak érezhetően meghaladják a környező országokban levő árakat, ami rontja a hazai vállalkozások versenyképességét. Vagy érdemes megvizsgálni a hazai bankrendszer jellemzőit: az Európában kiugróan magas kamatmarzsok és egyéb díjak a verseny látszata ellenére erőfölényen alapuló helyzetre utalnak. Az államnak fontos feladata fellépnie ezek ellen a helyzetek ellen. Ahol lehet, fel kell törni a kartellszerű működést akár új versenytársak belépésének elősegítésével. Ahol pedig természetes monopóliumokról van szó, ott erősebb szabályozással, esetleg a tulajdonviszonyok átrendezésével szükséges fellépni.

1.4 A magyar építőipar beindítása

A válság által leginkább sújtott ágazatok között kiemelt helyen szerepel az építőipar. Ugyanakkor jelentős az élők munkai igénye, ezért fontos ágazata lehet a gazdasági válságból való kilábalásnak.

Építeni csak a bizalom légkörében lehet és az már sok éve hiányzik. A keresletet ösztönző különböző pénzügyi eszközök – akár az állam, akár a bankszféra oldaláról – már a válság előtt is évről évre csökkentették a mozgásteret. Az

építőipar mintegy 300 ezer embert foglalkoztat, így jelentősége ilyen szempontból kiemelkedő.

A magyar építőipar jelenlegi helyzetének kialakulásában három alapvető tényező emelhető ki: a hitelforrások szűkülése, a megrendelések (állami és magán) visszaesése és a láncartozások – minden erőfeszítés ellenére – bővülő köre.

Ebből következően a növekedési pályára állítást is ezen problémák megoldásával kell kezdeni. Fontos hozzájárulást jelenthet az ágazat helyzetének javításához az eddigi közbeszerzési gyakorlat felülvizsgálata. Mindez nemcsak gazdasági, hanem politikai érdeksérelmeket is jelenthet, felvállalása azonban elkerülhetetlen.

Az építőipari kis- és középvállalkozásoknak jóval nagyobb gazdálkodási biztonságot, jogbiztonságot kell adni, életben kell tartani a hazai építőanyaggyártói, tervezői, kivitelezői, ingatlanforgalmazói kapacitásokat, építőanyagkereskedéseket. A közbeszerzési rendszert, a fedezetkezelő intézményt alkalmassá kell tenni a feladata betöltésére.

Magyarországnak elő kell segítenie az építőiparban az „energiahatékony épületekre irányuló európai kezdeményezés” megvalósulását, amely a zöldtechnológiák támogatására, valamint új és felújított épületekben az energiahatékony rendszerek és anyagok fejlesztésére irányul.

Egy országos energiahatékonysági program fellendítené az építőipart, évente a lakásállomány 10%-ának felújítása 80 000 építőipari munkahelyet teremtené és ez a befektetés az országnak kevesebb, mint 10 év alatt megtérülne, továbbá környezetvédelmi vállalásainkat is megoldaná.

1.5 A magyar mezőgazdaság megújítása

A magyar mezőgazdaság számára a legfontosabb piac a helyi és a hazai piac. Olyan fejlesztések és beruházások szükségesek, amelyek lehetővé teszik, hogy jó minőségű, egészséges magyar élelmiszer lássa el a hazai piacot. Fon-

tos a helyi kis- és közepes méretű mezőgazdasági vállalkozások, feldolgozó üzemek belső és uniós forrásokra támaszkodó fejlesztése. Meg kell teremteni a helyben termelt, illetve ott előállított élelmiszerek közvetlen értékesítésének biztonságos és gazdaságos feltételeit. El kell érni, hogy a nemzeti kiutat jelentő hungarikumaink kiemelt védelemben és támogatásban részesüljenek. A hungarikumok megtartása, leltározása és méltó támogatása nemzeti ügy, elsőrendű kormányzati, állami és társadalmi feladat kell hogy legyen.

Erősebbé és hatékonyabbá kell tenni az élelmiszer-biztonság és élelmezés-egészségügy intézményrendszerét. A megbízhatatlan eredetű, egészségkárosító „élelmiszerek”, élelmiszer-utánzatok nem engedhetők be a hazai kereskedelembé.

Továbbra is fontos, hogy hazánk GMO-mentes állapotát fenntartsuk, gondolva a jövő nemzedékére, a környezet biztonságára.

Olyan sokrétű mezőgazdaság, környezet- és tájgazdálkodás megteremtése a cél, amely úgy állít elő értékes, a természetet a lehető legkevésbé terhelő, egészséges és biztonságos élelmiszereket, valamint helyi energiákat és különféle nyersanyagokat, hogy közben megőrzi talajainkat, ivóvízkészleteinket, az élővilágot, természeti értékeinket.

Fenn kell tartani kultúrtájainkat, a települések közösségeit, egyediségükben megnyilvánuló termelési hagyományainkat.

Csak egy összetettebb, sok kis- és közepes méretű birtokra épülő, változatos termékszerkezetű mezőgazdaság tud nagyszámú, megélhetést biztosító munkahelyet teremteni, és ezáltal kellő távlatot nyújtani a gazdatársadalom, és utánpótlást a fiatal gazdák számára.

E kisebb építőelemekből szerveződő gazdasági szerkezet a piaci versenyben akkor indul jobb eséllyel, ha államilag is támogatott, önkéntes beszerzési, termelési, feldolgozási, illetve értékesítési társulások hozunk létre.

A helyi és regionális szinten elismert termékek, az értékesítésre is lehetőséget adó piacok fejlesztése elősegíti a helyi identitás erősítését éppúgy, mint a lakossági ellátás mellett a turizmus, falusi turizmus kibontakozását. A jelen-

leginél hatékonyabb agrármarketing, összehangolt piacpolitika fontos eszköz lehet a gazdák jövedelmének növelésében éppúgy, mint elvesztett külső és belső piacaink visszahódításában.

1.6 Közbeszerzési fordulat végrehajtása

Az Európai Unió országaiban a hazai és külföldi cégek aránya az elnyert közbeszerzési pályázatoknál éppen fordítottja a magyar arányoknak: míg az EU tagállamaiban legalább 70 százalékos a hazai cégek nyeresi aránya, addig Magyarországon legfeljebb 40 százalékos.

Az Európai Uniótól érkező pénzek európai normák szerinti elosztása azt igényli, hogy a magyar közbeszerzési eljárásoknál legalább 70 százalékos legyen a hazai cégek aránya. Az állami intézkedési programnak ezt közvetlen és közvetett – például beszállítói arányok előírása – eszközökkel egyaránt segítenie kell.

A közbeszerzések az egyik legnagyobb piacot jelentik Magyarországon, és még inkább az EU-ban.

A közbeszerzések rendszerének társadalmi-vállalkozói megítélése Magyarországon meglehetősen kedvezőtlen. A közvéleményt irritálja a részben a sajtóból, részben a vállalkozók saját tapasztalatai alapján kibontakozó negatív kép a visszaélésekről, a politikai szempontok érvényesüléséről, a korrupció miatt kialakuló túl magas árakról. Ugyanakkor maga a pályáztatás igen nehézkes, bonyolult, s ez önmagában is visszarettent számos, a részvételt mérlegető vállalkozást.

A problémák egyik gyökere abban rejlik, hogy a politika és a bürokrácia eddig a vállalkozói szférától jórészt függetlenül próbálta szabályozni a kérdéskört. A vállalkozói gondolkodásmódtól esetenként idegen elvárások épültek, ill. épülnek bele a rendszerbe. A legnagyobb befolyással bíró és a pályázatokat sokszor elnyerő nagy cégeknek ugyanakkor nem érdeke egy jól áttekinthető, a versenyt valóban gerjesztő és a tartós működtetés próbáját is kiállni képes közbeszerzési rendszer létrehozása.

A hazai vállalkozási közösségnek ezért a mainál nagyobb szerepet kell biztosítani a rendszer kialakításakor és működtetésekor.

Zöld közbeszerzést

A hazai átfogó válság magában foglalja az irányítási válságot, mely az értékrendek elcsúszását, a gazdasági magatartás szabadosságát, közte a közbeszerzéssel kapcsolatos komplex problémarendszert eredményezi – drága, drágít, lassú, korrupt, túlszabályozott, a szakmai kérdéseket háttérbe szorítja, s pótcselekvéseket szervez a működésbe, mely szétveri a szakmai munkát.

Zöld közbeszerzés alatt a termékek, szolgáltatások és építési beruházások beszerzése során figyelembe vett környezetvédelmi szempontokat értjük. Olyan zöld közbeszerzési rendszert, amely a hazai vállalkozásokat részesíti előnyben, és olyan állami, közösségi intézkedéssorozatot, amely a társadalmat és a gazdaságot fenntartható fejlesztési pályára állítja, valamint a környezeti szempontokat is integrálja a nemzeti fejlesztéspolitikába.

1.7 A magyar termékek, áruk, termelők, fogyasztók védelme

Növekvő hazai piacot

A kisvállalkozásoknak a belföldi és a globális piacon új résekre van szükségük a növekedéshez, a résekben való nagyra növéshez. Táguló belföldi piac nélkül a globális ugrás is nehezebb, ezért itthon kell kezdeni a piacbővítést. A belföldi piacok védelménél fontos eszköz a versenyfelügyelet és a fogyasztóvédelem kiterjedt alkalmazása. Állami feladat a fogyasztók megóvása a hazai piacot jelenleg szinte akadálytalanul elárasztó silány, sokszor az egészségre, biztonságra is veszélyes vagy hamisított termékektől, melyek tisztességtelen eszközökkel szorítják ki a hazai kisvállalkozókat a piacról. Szintén állami feladat a fogyasztókat az áron kívüli fontos információkkal ellátó tájékoztató rendszernek a kialakítása, hiszen napjainkban például homogén tömeg-

termékként kizárólag eladási ár alapján versenyeznek a sokszor sokkal magasabb minőséget képviselő hazai mezőgazdasági termékek a külföldről beszálított versenytársaikkal.

Szintén kiemelt feladattá vált a magyar vállalkozások, termékek védelme. A kis- és középvállalkozások sorra mennek tönkre. A nagy áruházláncoknak pedig továbbra is nagyobb lehetőségei vannak a piacon. A rosszabb minőségű külföldi termékek beáramlása mellett sem lehet elmenni. Ezért a termékellenőrzés, a termékbiztonság, a veszélyes termékek figyelemmel kísérése mellett is fontos tényező lenne a fogyasztóvédelmi célok között a magyar gazdaság fokozottabb figyelemmel kísérése, hiszen a vállalkozók, vállalkozások is fogyasztókként élnek az élet más területein.

Az itthon eladott élelmiszerek magas százaléka magyarországi termelésből származik. Összevetve más országokkal ez igen jó aránynak számít. Az emberek ragaszkodnak a megszokott ízekhez. A vásárlók nem azért vesznek magyar árut, mert ezzel magyar munkahelyet teremtenek, hanem azért, mert megbízható a minőség.

Az a tendencia is világosan látható, hogy az EU-n kívüli államok olcsó termékeinek beáramlása a piacokra egyre szűkíti a magyar gazdaság lehetőségeit a minőség rovására is. Mivel az élelmiszeriparban az előállítás a helyi terményekre épít, szorosabb marad a kötődés az ország – az adott térség – és a termék között, mint más ágazatokban. Ezért szükséges egyrészt a hazai fogyasztóvédelem ilyen jellegű hatáskörének kiszélesítése, illetve szükséges nagyobb beleszólása a nemzeti termékek értékállóságának, ezzel együtt eladhatóságának biztosítása érdekében, végső soron pedig a hazai gazdaság megszilárdítása céljából.

A magyar vállalkozások presztízsét, ezáltal versenyképességét növelné a „Kiváló termék” embléma bevezetése. A védjegy célja az élelmiszer-előállító védelme, a fogyasztók tájékoztatásán keresztül a fogyasztói döntések befolyásolása, az általános élelmiszer-fogyasztási kultúra fejlesztése, az élelmiszergyártók ösztönzése a minőségfejlesztésre. A védjegyet szintén pályázat útján lehet elnyerni. A „Kiváló termék – Kiváló vállalkozás” védjegy jól láthatóan jelzi, hogy az adott termék nemcsak kiváló minőséggel bír, hanem ahol forgal-

mazásra kerül, az a vállalkozás is jogkövető magatartást tanúsít. A megvalósításra azok a magyar, nem csak élelmiszer-ipari termelést folytató cégek, kis- és középvállalatok jelentkezhetnének, melyeknek termékei legalább egy tulajdonságukban kiemelkedők, megfelelnek a védjegy kritériumrendszerének. Ezáltal létrejöhetne egy minőségbiztosítási lánc, ahol a gyártó és a forgalmazó érdekei is összehangoltan, a fogyasztói érdekek védelmében kerülnek előtérbe.

Hasonlóképp meghatározandók a gasztronómiai, kulturális, természeti értékek kritériumai.

Tisztességes viszonyok kialakítását a kereskedelemben

Magyarországon az elmúlt másfél évtizedben alapvetően átalakult a kereskedelem. A nagy bevásárlóközpontok megjelenésével szélesebb lett a kínálat, és nagyobb a verseny. A bevásárlóközpontok azonban – noha közöttük is erősödik a verseny – a hazai beszállítókkal szemben olykor nyomasztó erőfölénnyel rendelkeznek. Ezt az erőfölényt kihasználva pedig a nagy bevásárlóközpontok meglehetősen kiszolgáltatott helyzetbe hozzák a hazai beszállító kis- és középvállalkozásokat és a gazdákat. Ma már szinte általános gyakorlat a hosszúra nyúlt fizetési határidő, így valójában a beszállító kis- és középvállalatok hiteleznek a nagy bevásárlóközpontoknak. Gyakorta a bevásárlóközpontok nyomott áron, a beszerzési ár alatt értékesítik a hazai termelők termékeit. Szintén elterjedt gyakorlat, hogy a sok esetben jobb minőségű hazai terméket a bevásárlólánc valamely saját termelőjének termékére cseréli le még akkor is, ha az gyengébb minőségű. Természetesen a piac a kereskedelem területén is saját törvényeit követi, és abban az államnak nem lehet korlátozó szerepe. A verseny korlátozása csak a fogyasztókat hozná hátrányba. Ugyanakkor nyilvánvaló: a piaci erőfölényből származó diktátumok gyakorlata sem egyenlő a szabad kereskedelemmel. Nem véletlen, hogy Európa fejlett piacgazdasággal rendelkező országaiban is a szabályozás finom hálójával védik mind a beszállítókat, mind a kis üzletek érdekeit a nagy bevásárlóközpontokkal szemben. Hasonlóképpen, Magyarországon is az állam a mainál jóval aktívabban használhatná a tisztességes kereskedelem érdekében és a hazai beszállítók védelmében a jelenleg is rendelkezésre álló szabályozási eszközeit.

Ha pedig kell, akkor új szabályozási eszközökkel is érvényesítheti, hogy a bevásárlóközpontok betartsák a szerződéses fizetési határidőket. Segítheti az állam a hazai beszállítók jog- és érdekvédelmi intézményrendszerének kiépítését is. Szabályozási eszközeit alkalmazhatja annak érdekében is, hogy a hazai termékek ne tűnjenek el végleg a nagy bevásárlóközpontok polcairól. Eszközei közül természetesen nem hagyhatja ki a verseny erősítését sem, például alternatív, versengő kereskedelmi láncok létrejöttének elősegítésével.

1.8 A felsőoktatás és a szakképzés célszerűsítése

Versenyképes oktatást és képzést

Közvetlenül a rendszerváltás után a külföldi tőkebefektetések egyik legfőbb motiváló tényezője a hazai munkaerő – árához képest – jó szakképzettsége volt. A betelepülő nagyvállalatok többnyire ki is használták ezt a lehetőséget, sőt az ezredforduló óta egyre inkább magasabb szakképzettséget igénylő munkafolyamatokat telepítenek az országba, és ehhez egyre kevésbé találnak jól képzett szakmunkásokat. Olyannyira, hogy mára a külföldi nagyvállalatok letelepedésének, de a hazai kis- és középvállalatok fejlődésének is egyik legfőbb gátjává a jól képzett szakemberek hiánya vált. Az elmúlt másfél évtizedben az oktatás területén is megbomlottak az egyensúlyok. A mérleg egyik serpenyőjét nézve a fiatal korosztályok mind nagyobb hányada vesz részt a felsőfokú oktatásban. A mérleg másik serpenyőjében viszont azt látni, hogy a szakképzés nagyot veszített presztízséből, és ma már egyes szakmákban szinte minimálisra csökkent a képzésben részt vevők száma.

Ezeknek az arányoknak a módosulása nélkül aligha képzelhető el gazdasági felzárkózás Magyarországon.

A hazai szakképző intézményekben ugyanis továbbra is az elméleti ismeretek oktatása dominál, miközben a vállalatoknál, tanműhelyekben folyó szakmai gyakorlatok erősen háttérbe szorulnak. Annak ellenére is, hogy a vállalatok igénye éppen fordított: több gyakorlati képzés, kevesebb elméleti ok-

tatás. Németországban sikerrel működik egy ilyen rendszer, az úgynevezett duális szakképzés, amely alapvetően a vállalatoknál zajló gyakorlati képzésre épül, amit csak kiegészít a szakképzési intézményekben folyó elméleti oktatás. Noha a rendszer adaptálását már elkezdték a hazai szakmai érdekképviseletek, napjainkra mégis egyre nyilvánvalóbb: a magyarországi vállalatok versenyképessége – a betelepült külföldi nagyoké éppúgy, mint a hazai kisiké – már csak a szakképzés rendszerének teljes átalakításával biztosítható. Szükséges továbbá a vállalkozói utánpótlást biztosító fiatalok vállalkozói képességeinek, tudásának növelése, a pozitív vállalkozói szemlélet és kultúra formálása már az általános iskolától kezdve. A gyakorlatorientált vállalkozásoktatást el kell terjeszteni a szakközépiskolákban és a felsőoktatásban is, hogy a fiatalok akár az iskola elvégzését követően, akár néhány év rutin megszerzése után képesek legyenek saját vállalkozást indítani. Jelenleg ezen a téren nagyon gyengén állnak a hazai oktatási intézmények, így egy központi program kell a hazai vállalkozásoktatás fejlesztése érdekében.

A magas hozzáadott értékű iparágak fejlesztéséhez (egészségipar, high-tech, innováció, K+F, zöld gazdaság) szükség van a hazai természettudományos és mérnökképzés megerősítésére.

Jelenleg a felsőoktatásban szerezhető diplomák felére nincs piaci kereslet, ezért a felvételizőknek több információt kell adni a szakok piaci értékéről.

1.9 Átképzés

Ha munka van – minden van

Mindennapos élettapasztalat: ha munka van, minden van – ha munka nincs, semmi sincs. Magyarországon szinte minden társadalmi probléma – az elszegényedés, az inaktívak demográfiailag is növekvő magas aránya, a falvak elnéptelenedése vagy a közszolgáltatások finanszírozása – egyetlen okra vezethető vissza: kirívóan alacsony a foglalkoztatás szintje. Ma Magyarországon sokan várnak munkára, de munka hiányában segélyből és szociális juttatá-

sokból kénytelenek megélni. Az új gazdaságpolitika abból indul ki, hogy az emberek nem azért dolgozhatnak, mert a munkahelyek eleve adottak, hanem azért, mert a vállalkozók munkahelyeket teremtenek. Ebből logikusan következik: az államnak a vállalkozókat kell olyan helyzetbe hoznia, hogy egyre több embernek tudjanak és akarjanak munkát adni.

A munkaerőpiac „hozzáférhetővé” tételét – átképzést

A munkaügyi központokban a 2005-ös csúcsot követően egyre kevesebben tudtak támogatással elhelyezkedni. Emelkedett viszont az önállóan elhelyezkedni tudók száma. A képzés és az átképzés, amely elvileg a foglalkoztatási rehabilitáció egyik legfontosabb eszköze, hazánkban marginálissá vált. Fontos lenne minél több sikeres kísérleti programot standardizáltatni, hogy a későbbiekben jogszabályok lehessenek ezekből és a későbbi hasonló pályázatok kiírásánál mint feltétel szerepelhessen.

A védett foglalkoztatók (rehabilitációs foglalkoztatók, védett szervezeti szerződéssel rendelkező munkáltatók, szociális foglalkoztatást szervező intézmények) támogatási rendszerét célszerű kiegészíteni olyan elemekkel, amelyek ösztönzik fogyasztóknak munkavállalóik integrált foglalkoztatásának elősegítését.

1.10 Állami és önkormányzati beruházások

Az önkormányzati szektorban a bevételkiesés mellett, a kiadási oldalon nagymértékű növekedés várható. Mivel a felsorolt jelenségek koncentráltan jelentkeznek, felmerül a helyi önkormányzatok tömeges csődbemenetelének kérdése is.

A helyi szintű fejlesztések motorja a helyi önkormányzat. Kérdéssé válik, hogy a közeljövőben be tudják-e ezt a szerepüket tölteni? Egyrészt a rossz gazdasági helyzetben kényszerpályára kerülő önkormányzatoknak nehézséget jelenthet a helyi közfeladatok és közszolgáltatások fenntartása, másrészt nagyon alacsony az önkormányzatok közötti együttműködési képesség.

A kistérségi együttműködések is inkább a törvényi kötelezettség miatt indulnak el, mintsem a közfeladatok és közszolgáltatások hatékonyabb fenntartásának igénye miatt.

Vállalkozásbarát önkormányzatokat

Napjainkban a vállalkozók és szervezeteik egyre élesebb kritikát fogalmaznak meg a települési önkormányzatokkal szemben. Magasak a helyi adók és az illetékek, versenyképességet csorbító sarcnak érzik az iparüzési adót, miközben a településektől cserébe csak elégtelen gazdasági infrastruktúrát és bürokratikus ügyintézkést kapnak. Az okok azonban, és így a megoldások is, csak kisebb részben az önkormányzatoknál, nagyobb részben az államnál találhatók. Az állam a helyben keletkezett adóbevételek zömét, a személyi jövedelemadó esetében több mint kilencven százalékát elvonja, majd különböző közfeladatokra, oktatásra, egészségügyre vagy szociális ellátásra fejkvóták alapján visszasaosztja. Sőt, ebben a rendszerben az állam úgy írhat elő törvényileg közfeladatokat a települések számára, hogy a feladatok ellátásához szükséges finanszírozást nem, vagy nem elegendő mértékben biztosítja. Így a települések előtt gyakorlatilag két út áll: vagy saját bevételeikből, a helyi vállalkozások megadóztatásából, vagy a fejlesztési és beruházási kiadások lefaragásából pótolják a hiányzó forrásokat. A végeredmény: a magas helyi adók és a gyenge helyi gazdasági infrastruktúra kettőssége. Versenyképes vállalkozások azonban csak versenyképes településeken működhetnek. Ezért a megoldás sokkal inkább a településeken keletkezett források állami elvonásának csökkentése, mintsem a települési önkormányzatok elsorvasztása. Ahhoz pedig, hogy a települések – a vállalkozók által joggal elvártan – a helyi gazdasági környezet fejlesztésére több forrást fordítsanak, helyre kell állítani a települések finanszírozásában a piac ösztönző szerepét. Az aktív telephelyi politika ugyanis – például infrastruktúra előkészítése a befektetők és a helyi vállalkozók számára – komoly kiadásokat jelent a településeknek. Ha ezek a kiadások, mint napjainkban a helyben keletkezett források állami elvonása miatt, nem térülnek meg a települések számára a vállalatok adójának, valamint a vállalatoknál dolgozók személyi jövedelemadójának növekedésében, akkor ez nem motiválja a településeket a helyi gazdasági környezet fejlesztésére. Amíg a települések finanszírozásában, a helyi és a központi adók megosztásában nem születik olyan rend-

szer, amely közvetlen kapcsolatot teremtené a települések gazdaságfejlesztési tevékenysége és a települések bevételei, a települések gazdasága és gazdagsága között, addig a vállalkozásokra kivetett helyi adók és illetékek csak a helyi sarc formái maradnak. Olyan helyi sarc ez, aminek bevételeivel az önkormányzatok más közfeladataik elégtelen állami finanszírozását fedezik.

Az uniós források hasznos, gyors és egyszerű felhasználását

Ma az uniós források hatása azért csekély, mert az öntözőkanna-elvet követi, vagyis sok helyre jut sok kicsi támogatás, miközben a források jelentős része közvetlen gazdaságfejlesztési cél nélkül kerül elköltésre. Ezért az Új Széchenyi-terv keretében az uniós forrásokat át kell csoportosítani a növekedéspárti, munkaközpontú gazdaságpolitikát szolgáló területekre, és a források felhasználásánál olyan rendszert kell kialakítani, amely képes gyorsan felhasználni az uniós forrást. A gazdasági válság és a hitelezés-visszafogás hatására hatalmas finanszírozási forrás és piaci kereslet hiányzik a gazdaságból. Megdöbbentő, hogy eközben bürokratikus akadályok miatt nem kerülnek bele a magyar gazdaságba az önmagukban is jelentős keresleti tételt jelentő uniós források. Fontos továbbá, hogy az új rendszerben a vállalkozások és az önkormányzatok számára minimálisra csökkenjen a pályázatokkal kapcsolatos adminisztráció.

Az önkormányzatok részvételével energiahatékonysági program indítható a zöld bankon keresztül (panelfelújítás 80% megtakarítással, lakások szigetelése, Smart Grid, középületek korszerűsítése), szükség van a megújuló energiabefektetések elősegítésére (geotermikus hőenergia és szélenergia) és a bürokráciahelyettesítő informatikai rendszerek bevezetésének felgyorsítására (e-kormányzás, állami adatbázisok összekötése, adminisztrációs feladatok automatizálása).

1.11 Közmunka

Egymillió munkahely megteremtéséhez olyan változásokat (intézményrendszerek, társadalom) kell elindítani, amelyek szinergiát képeznek és képesek az egyes programok erejét megtartani és felerősíteni. Együtt kell kezelni a társadalmi-gazdasági defektusokat, miközben olyan változásokat kell eszközölni, amely az alapjait teremti meg a vidék felemelkedésének.

A vidéken élőket – különösen a vállalkozásokat – segíteni kell, hogy munkahelyeket tudjanak teremteni. Nagyon fontos, hogy olyan módon fektessék be a tőkét, hogy a tőkebefektetés termőre fordulhasson, képes legyen az önfenntartásra, ez hosszú távon is munkahelyeket generál. A beavatkozás során hasznosítani kell a meglévő támogatási csatornákat azzal, hogy a forráskombinálással szinergiát lehet elérni, mint például az EU-forrásokat kombinálni a közmunkaprogrammal (közcélu munka is), valamint azzal, hogy önfenntartó projektekbe kell fektetni a rendelkezésre álló forrást.

A forráskombináláshoz nem nélkülözhető az integrált gondolkodás, a befektetési döntések egymásra építése, a térség adottságainak kihasználása.

A mezőgazdaság területén segíteni kell a vállalkozásokat abban, hogy az értékesítési láncba bekapcsolódjanak, valamint a feldolgozóipar is rájuk épülhessen. Az iparfejlesztés alapja a megfelelő infrastruktúra kialakítása: alapvetően az adott térség erőforrásaira, versenyelőnyeire építkezve lehet fejleszteni az adott térségben található vállalkozásokat (pl. a mezőgazdaságra épített feldolgozóipar vagy borút: turizmus és mezőgazdaság összekapcsolása). A turizmusban olyan horizontális szolgáltatási láncokat kell kialakítani, amely segítségével több vendégéjszakát töltenek el a turisták az adott településen, illetve térségben.

Közmunka keretében lehetőségeket kell biztosítani a romáknak valamint a szakképzetlen munkavállalóknak az építőiparban, a mezőgazdaságban. A közmunkák révén széles tömegek megmozgatása lehetséges olyan célok érdekében, ami által új érték keletkezik (pl. gátépítés, erdőtelepítés, önkormányzati bérlakásépítés).

1.12 Saját, meglévő erőforrásaink kiaknázása

A 21. században a világ visszatér az emberiség alapjaihoz: újból a termőföld, a víz, az élelem, az energia lesz a fontos. Furcsa dolog, de mi magyarok éppen annak vagyunk bővében, ami a 21. században a világ sok helyén szűk keresztmetszetté válik. Magyarország gazdag víz alatti és víz feletti vizekben, ivóvízben és termálvízben. A jó termőföld és a kedvező éghajlat is nagy kincs az élelmiszerár-robbanás idején. Az alacsony népsűrűség és a tágasság is előny az életminőségre építő európai stratégiában. Az alternatív energiaforrások, különösen a nap-, a geotermikus energia és a bioenergiák terén is bőségben vagyunk, és lehetnek még földgázkészletek a mélyebben fekvő rétegekben. A sikerhez azonban az anyagi erőforrásokon túl szellemi és lelki forrásokra is szükség van.

Ezért válaszként és előretétekintésként egy olyan Magyarország jövőképét érdemes felrajzolni, amely az élet meghatározó területein már a nyugat-európai működés jeleit mutatja. A társadalmi szerkezet a tulajdonon és tudáson alapuló középosztály legalább kétharmados túlsúlya esetén veszi át a nyugat-európai működés jellemzőit. Ez stabilizálja a gazdaságot és a politikát, teremti meg, tartja fenn a szociális és jóléti államot, egyben ez garantálja a jogállami normák betartását. Nemzeti cél a népesedési és egészségügyi fordulat végrehajtása. A nyugat-európai társadalmaknál a lelki és fizikai egészség, valamint a folyamatosan növekvő várható életkor természetes, ezt kell itthon is elérni.

Adottságokból előnyt

Természeti, kulturális, gazdasági-társadalmi és geopolitikai helyzetünkre építve adottságainkból előnyt kell kovácsolnunk: földrajzi helyzetünk kihasználásával működő tranzitgazdaság kiépítése a cél. A gyógyvízkinccs hasznosításával Magyarország legyen az EU gyógyturizmusközpontja. A magyar nyelv, gondolkodás és kultúra az innováció és a vállalkozás sokszínűségének az alapja. Az energiafüggőség leküzdésével és az alternatív energia hasznosításával energiafüggetlenséget kell elérnünk.

Meg kell találnunk azokat a kitörési pontokat, azokat a jövő-iparokat, amelyek képesek a gazdaság egészének dinamizálására. Meg kell találni azokat az

eszközöket, amelyek a kitörési pontokat összekötik, és ezek révén a kitörési pontok szövetét kell megszövnünk, melyek a legfontosabb gazdasági mozgástér mozgatórugói: a helyi adottságokra és magas munkaigényes vállalkozásokra építő egészségipar, turizmus, zöld gazdaság, megújuló energia, víz alapú gazdaságfejlesztés, járműipar, tudásipar, tranzitgazdaság, élelmiszeripar, üzleti szolgáltatások, K+F.

1.13 Az ország gazdasági kapcsolatainak megújítása, szélesítése

Mi magyarok egyszerre vagyunk Európa részei és a Kelet határa, érdemes ezért élnünk mindkét gazdasági övezet, kultúra előnyeivel. Új világgazdasági nyitásra van szükségünk, ami a Kelet felé való nyitást is jelenti, megtartva az Európai Unió tagjaiként élvezett előnyeinket. Kína, Oroszország, India és a többi kelet-ázsiai gazdaság gyors fejlődésére is rá kell kapcsolni a magyar exportgazdaságot. Ez új piacokat nyithat a magyar mezőgazdasági termékeknek, a feldolgozóiparnak és a turizmusnak.

Az új 21. századi vasúti selyemút nyugati kapuja lehet Magyarország, ehhez ki kell építeni a kínai-orosz közlekedési folyosóhoz szükséges magyar közlekedési utakat. Ki kell használnunk azt a lehetőséget, hogy az Európai Unió ázsiai külkereskedelmének jó logisztikai bázisa lehet Magyarország, mert itt alkothatnak európai közlekedési csomópontot a vasúti, közúti, vízi és légi közlekedési csatornák.

A magyar innovációk, szakértelem a globális piacokon (egészségipar, víz alapú gazdaságfejlesztés, hungarikumok) jól értékesíthetők lennének, ha az elméleti és gyakorlati tudás vállalkezési láncok keretében egyesülne. Ennek érdekében fejlesztjük a kockázati tőketársaságokat, valamint a horizontális és vertikális üzleti láncokat, a klasztereket és a szövetkezéseket.

A hazai cégek globális résekbe való betörése és a globális résekben való felnövekedése is része ennek az új külgazdasági stratégiának, ez teremthet erős, magyar tulajdonban álló középállalatokat, és ezek az erős középállalatok lehetnek a munkahelyteremtés hatékony eszközei.

Újfajta regionális együttműködések építünk ki vezető külgazdasági és befektető partnereinkkel, így a Duna menti országokkal és gazdaságokkal. A legígéretesebb regionális együttműködés a Kárpát-medencei Gazdasági Tér újjáépítése, ennek érdekében fejlesztjük a logisztikai tereket és a tranzitfolyósókat, feloldjuk a határövezetekben még meglévő szűk közlekedési keresztmetszeteket: sok esetben néhány kilométer vasút vagy közút, egy-egy gyalogos-, kerékpáros- vagy autóshíd hiánya jelenti ma a szűk közlekedési keresztmetszetet határainkon (pl. Ipoly-hidak megépítése, az északi és déli vasúti szárnyvonalak összekapcsolása).

Nyitott gazdaságként építünk a kreatív iparokra, a high-tech, magas hozzáadott értékű iparágakra. Ezek fejlesztését nem tudjuk önerőből megvalósítani, de erre nincs is szükség, mert a magyar gazdaságba befektető globális és európai cégekkel való szövetségben kihasználhatjuk a magyar kreativitást.

Lázár János

Itt az idő, hogy újra rend legyen az országban!

2.1	Elszámoltatás	51
2.2	Törvény előtti egyenlőség.....	52
2.3	Erős, tiszteletre méltó törvények	53
2.4	Az állam kizárólagos joga és lehetősége a rend helyreállítására	55
2.5	Erős, szolgáló és nem uralkodó rendőrség	54
2.6	Több rendőr, több fizetéssel és több eszközzel	55
2.7	Állandó, erős rendőri jelenlét minden magyar településen	56
2.8	A védelem joga mindenkinek.....	57
2.9	A törvény az áldozatokat védje, ne az elkövetőket.....	58
2.10	Gyors bírósági eljárások.....	59

Az elmúlt 8 év, különösen a Gyurcsány-kormány időszaka, veszélyesen megrendítette az állammal, az állam intézményeivel és a közszereplőkkel szembeni bizalmat. Különös súlyt ad mindennek a korábban soha nem látott mértékű kormányzati korrupció, a hatalommal való visszaélés tömeges jelenléte az állami vállalatokban és intézményekben, vagy az államháztartási adatok kormányzati meghamisítása.

Ugyancsak a szocialista ciklus velejárója az állampolgárok mindennapi biztonságérzetének drasztikus romlása, a szélsőségek megerősödése, az új bűnelkövetési formák elszaporodása.

Egy társadalom életében a legfontosabb közös érték az a rend, amely megadja a hétköznapok biztonságát, a boldogulás alapfeltételét. Különösen így van ez egy gazdaságában legyengült, nehéz helyzetben lévő ország esetében. Rend és rendezettség hiányában lehetetlen egy ország, egy közösség újjászervezése. Nemzeti ügy és nemzeti érdek, hogy Magyarországon rend legyen, olyan rend, amely igazságot szolgáltat, szigorú törvényeket alkot, mindenkinek védelmet garantál, új politikai értékrendet alakít ki és ezzel megteremti a nemzet felemelkedését.

A nemzeti ügyek politikája éppen ezért kiemelt feladatként kezeli a rend helyreállítását, az állampolgárok biztonságérzetének javítását.

Ami mindenképpen szükséges ahhoz, hogy Magyarországon rend legyen:

2.1 Elszámoltatás

A rend megteremtéséhez mindenekelőtt fel kell tárnunk az igazságot az elmúlt évek kormányzati visszaéléseivel kapcsolatban. Csak a felelősség megállapítása és a felelősök jogállami elszámoltatása állíthatja helyre a törvénybe vetett bizalmat. Az elmúlt nyolc évben a szocialisták csődbe kormányozták az országot. Magyarország társadalmi, gazdasági és szociális összeomlása nem maradhat következmények nélkül. A bukott kormánynak el kell számolnia minden egyes közös forintunkkal. A magyar emberek jövője elszámolás nélkül nem lehet sikeres.

Sokan érzik úgy, ma a kormány egy bünszervezethez hasonlít, amely fosztogat és szétesik a korrupciótól. Állami és kormányzati szervezetek maffiaszerű működését halljuk és tapasztaljuk.

Nemzeti ügynek tekintjük, hogy a kormány számoljon el az adófizetők rábízott forintjaival, számoljon el az Európai Unióból érkező támogatásokkal, számoljon el az állami gazdasági társaságok működésével és pénzügyi támogatásaival.

A szocialisták elszámoltatásának fontos eszköze a társadalmi nyilvánosság. Az elmúlt nyolc év egyetlenegy kormányzati döntése sem maradhat titokban, ezért minden adatot, információt, szerződést nyilvánosságra kell hozni.

Meggyőződésünk, hogy a mai magyar törvények következetes, szigorú betartása és betartatása is alkalmas a jogszerű elszámoltatásra.

Mindenkinek tudnia kell: a szocialisták kormányzásának lezárása nem lehet elszámolás nélkül. A múlt lezárásának feltétele a pontos, precíz és felelősségteljes elszámolás, ami nem jelenthet politikai leszámolást – hiszen a célja a törvényes rend helyreállítása és a törvények betartatása.

2.2 Törvény előtti egyenlőség

A közrend és a közbiztonság alapja: senki sem állhat a törvények fölött. A magyar emberek elveszítették bizalmukat saját államukban, saját kormányukban, mert úgy érzik, vannak, akik következmények nélkül, a törvényeken felül vagy a törvényeken kívül helyezhetik magukat. Az új kormány legfontosabb feladata lesz a társadalmi bizalom helyreállítása, amely csak akkor lehetséges, ha a törvény előtt mindenki egyforma, legyen akár politikus, polgármester vagy szociálisan hátrányos helyzetű választó. Az új politika lényege, hogy a politikusoknak, közéleti szereplőknek, választott tisztségviselőknek viselniük kell a felelősséget tetteikért. Csődbe vinni, meglopni, becsapni egy országot, egy várost, egy falut vagy akármilyen közösséget következmények nélkül ne lehessen. A magyar társadalom joggal követeli a politikai kiváltságok felszámolását, a mentességek megszüntetését. Számunkra nemzeti ügy, hogy a politikusok, választott tisztségviselők az emberek védelmét, az ország szolgálatát tartásuk legfontosabbnak és ne a mentelmi jog és a törvény feletti kiváltságok legyenek a közéleti szerepvállalás mozgatórugói. Az új politika számára a parlament nem cél, hanem eszköz a társadalom szolgálatára. Az erős Magyarország megszületésének feltétele, hogy akik a közösség bizalmával visszaélnek, bűncselekményeket követnek el, a jelenleginél jóval súlyosabb büntetést kapjanak.

Sokan vannak, akik úgy érzik, a szociális helyzet felmentést adhat a törvények tisztelete alól. Mi ezt soha nem fogadjuk el. Meggyőződésünk, hogy nem létezhet megélhetési bűnözés, anyagi helyzete miatt senki nem helyezheti magát a törvényeken kívül. Számunkra a törvény előtti egyenlőség azt is jelenti, nem tűrhetjük tovább, hogy legyenek, akik a szociális segílyt rendszeresen bűncselekményekkel egészítik ki. A magyar társadalom szolidaritása csak azoknak jár, akik tiszteletben tartják a törvényt, nehézségeikre az orvosságot nem a bűn, hanem a munka világában keresik.

2.3 Erős, tiszteletre méltó törvények

Ahhoz, hogy Magyarországon rend legyen, szigorú, következetes törvényekre van szükség. A beteg állam legfőbb tünete, a gyenge, következmények nélküli törvény. Az emberek a szocialisták idején úgy érezték, a törvények nem védik meg a jogkövető állampolgárokat, nem tartják vissza a bűnök elkövetésétől a bűnösöket, nem az áldozatok, hanem az elkövetők pártján állnak. A szocialisták törvényei miatt 2002 után egyre kevesebben kerültek börtönbe és egyre többen garázdálkodhattak következmények nélkül. Joggal háborítja fel a magyar társadalmat, hogy milliárdos bűncselekmények elkövetéséért csupán pénzbüntetés jár, mint ahogy az is, ha a bűnt elkövetők rendszeresen elkerülhetik a büntetéseket és megismételhetik bűneiket. Magyarországon az elmúlt években robbanásszerűen nőtt a tulajdon elleni szabálysértések és a tisztességes emberek vagyona elleni bűncselekmények száma. A becsülettel megszerzett, szerény munkajövedelemből származó tulajdont senki sem védi. A Gyurcsány-korszak törvényei nem visszatartják a bűncselekmények elkövetőit, hanem sokkal inkább bátorítják őket. A választások utáni első lépések egyikeként szigorítani fogjuk a büntető törvénykönyvet. A ma Magyarországon tomboló erőszak tűrhetetlen és elfogadhatatlan. Az emberi élet és a tulajdon elleni bűncselekmények ismételt elkövetőit szigorúan fogjuk büntetni. Sokkal több esetben kell alkalmazni a tényleges életfogytiglanig tartó börtönbüntetés intézményét. Különös gonddal kell védeni a gyermekeket és az időskorúakat, akiket a szocialista kormány idején egyre több támadás ért. Magyarország nem tűrheti el, hogy rendőrökre vagy pedagógusokra következmények nélkül lehessen támadni. A több országban már bevezetett „Három csapás” törvény maga lesz a visszatartó erő. A jogszabály szigorra, a büntetési tételek növelése, az életfogytig tartó szabadságvesztés többszöri alkalmazása, az áldozatok védelme meg fogja fékezni a bűnök elkövetőit és világossá teszi a társadalom minden tagja számára, hogy Magyarország nem a bűnelkövetők paradicsoma. Erős Magyarország csak akkor születethet, ha az ország házában olyan törvények születnek, amelyek garanciát jelentenek a törvénytisztelők biztonsága számára.

2.4 Az állam kizárólagos joga és lehetősége a rend helyreállítására

Ma Magyarországon határozottan világossá kell tenni mindenki számára, hogy az elszámoltatás, az erős törvények megalkotása, a törvényes erőszak joga és lehetősége csak és kizárólag a Magyar Államot illeti. Az emberek azért szervezik és tartják fenn az államot, mert azt várják, hogy az biztosítsa és megszervezze számukra a közoktatást, a közlekedést, a közegészségügyet és a közbiztonságot. Így a közösségre bízzák a rendteremtés jogát és köteleességét is. Az állam legalapvetőbb kötelessége az emberi élet védelme és a tulajdon megóvása.

Az elmúlt nyolc évben az ország számos pontján, összefüggő vidékein az állam felszámolta önmagát. Az orvosi ellátás, az iskola, a posta megszüntetése után a szocialisták a törvény őreit, a rendőröket is elvonták a településekről. Honfitársaink közül sokan azt érezték, az állam elhagyta őket, magukra maradtak és kiszolgáltatottak. Ebben a helyzetben egyre többen választották az önbíráskodást vagy az erőszakhoz másoktól kértek segítséget. Meggyőződésünk, hogy az állam önfelszámolására és kivonulására nem ez a helyes válasz. A jövő Magyarországon a biztonság mindenkit megillet és azt az állam az ország minden pontján garantálni fogja. Soha nem fogjuk megengedni, hogy a rendteremtés vagy az erőszak jogát bárki az államtól elragadja és azzal visszaéljen. Az erős Magyarországnak nincs szüksége gárdákra, mert képes mindenki számára rendet, védelmet és biztonságot garantálni.

2.5 Erős, szolgáló és nem uralkodó rendőrség

A rend érdekében nemzeti ügynek tekintjük, hogy új rendőrség szülessen. Az adófizetők a magyar rendőrséget azért tartják fent, hogy szolgálja őket, nem pedig azért, hogy uralkodjon felettük. Szakítani fogunk az elmúlt évek gyakorlatával, amelyben a rendőr az állami uralom jelképe és annak végrehajtója. A magyar emberek számára az államnak elsősorban védelmet és biztonságot kell szolgáltatnia, amire csak egy értékeiben, gondolkodásmódjában, mentalitásában megváltozott és megújult rendőrség képes.

A magyar rendőrség elveszítette az emberek bizalmát és támogatását, súlyos morális és anyagi válságban van. Olyan rendőrökre van szükség, akik méltóak a társadalom tiszteletére és megbecsülésére, akik munkájukat valódi szolgálatnak tekintik. Soha nem történhet meg többé, hogy politikai parancsra a magyar rendőrség békés, törvénytisztelő emberekre támadjon. A rendőrök által elkövetett visszaélések, korrupciós ügyek, bűncselekmények tűrhetetlenek, és a legsúlyosabb következményekkel kell járniuk. A tapasztalt rendőrök mellett olyan új és fiatal rendőrökre és rendőri vezetőkre van szükség, akik hitelesen tudnak fellépni a bűnelkövetőkkel szemben, és a társadalom számára fontos értékeket képviselnek.

2.6 Több rendőr, több fizetéssel és több eszközzel

Ma a rendőrség gyenge és eszköztelen. A tavalyi évben közel 1500 rendőr kérte nyugdíjazását. 2006 és 2009 között közel 8000 rendőr hagyta el így a pályát. Mindez nem meglepő, ha figyelembe vesszük, hogy a 25 év szolgálat után leszerelő rendőr nyugdíja 30-40 ezer forinttal több, mint az a bér, amit a munkájáért kapott. Ma Magyarországon a rendőri vezetők állításai szerint több mint háromezer rendőr állandó jelleggel hiányzik ahhoz, hogy a rendőrség alapvető feladatainak eleget tudjon tenni. Az ország egyes vidékein napok, sőt hetek telnek el anélkül, hogy az emberek településükön rendőrrel találkoznának. Közel ezer körzeti megbízotti állás a mai napig nem került betöltésre – az ígérek ellenére. A magyar rendőrség morális válságánál csak a szolgálatot teljesítők anyagi válsága a nagyobb. Ma egy kezdő rendőri fizetés nettó 80-90 ezer forint, és több évtizedes rendőri szakmai múlttal sincs lehetőség arra, hogy egy rendőr családja, gyermekei számára tisztességes megélhetést biztosítson. Vannak olyan rendőr családok, akik a mai szociális rendszer szerint segélyre jogosultak!

Magyarországon akkor lesz rend, ha több rendőr lesz. A választások után azonnal növelni kell a rendőrség létszámát. Az országnak legalább 3500 új rendőrré van szüksége. Az új parlamentben a rendőrökre vonatkozó új törvények meghozatalának elsőbbsége kell legyen. Mi jó fizetséget fogunk adni a munkájukért. A rendőröknek olyan jövedelemre van szükségük, amely biztonságot jelent számukra. Elfogadhatatlan, hogy a rendőrt egzisztenciális bi-

zonytalanságban tartsa a kormány. Fontos, hogy a magyar rendőrök számára hivatásuk gyakorlása karrierpályát jelentsen, amelybe a kiszámítható és biztos jövedelemmel járó előmenetel vagy a lakáshelyzet megoldása egyformán beletartozik.

Ma Magyarországon kevés rendőr van, akik ráadásul megalázó bérért dolgoznak, de talán még ennél is nagyobb baj, hogy a rendőr kezében nincs eszköz a cselekvésre. Az új rendőrség megteremtésének fontos feltétele, hogy alkotmányos keretek között több cselekvési lehetőséget biztosítsunk a magyar rendőrök számára. Olyan eljárási törvényeket fogunk megalkotni, amelyek az elkövetők jogainak túlzott tiszteletével szemben a rendőr számára megadják a határozott, ám jogszerű fellépés feltételeit. Ma a szocialisták törvényei miatt maguk az intézkedő rendőrök is félnek döntéseik következményeitől. Ezt a bizonytalanságot és kiszolgáltatottságot azonnal fel kell számolnunk azzal, hogy kitágítjuk a rendőrök törvényes intézkedésének a határait és lehetőségét.

2.7 Állandó, erős rendőri jelenlét minden magyar településen

Az országban akkor lesz rend, ha azonnal és mindenki számára érezhető módon növeljük a rendőrök közterületi jelenlétét. Az emberek akkor vannak biztonságban, ha minden településen van rendőr, kapcsolatba tudnak lépni vele és számíthatnak segítségére. Minden tapasztalat azt mutatja, hogy Magyarországon azokon a településeken kielégítő a közbiztonság, ahol a rendőrség képes arra, hogy a közösségi területeken ott legyen. Egy település biztonsága egyenesen arányos azzal, hogy mennyi rendőr van a település utcáin. Ahhoz, hogy Magyarországon minden településen állandó, erős rendőri jelenlét legyen, több rendőr kell és át kell szervezni a magyar rendőrséget. Tárthatatlan, hogy ma Magyarországon 43 000 rendőrből több mint 10 000 főtiszt van, miközben nincs, aki járőrözzön. A rendőrséget olyan szervezetté kell átalakítani, amely munkája során figyelemmel van az ország területeinek különféle szociális, társadalmi, gazdasági adottságaira. Az új rendőrség kialakításának célja, hogy az ország legkevésbé biztonságos településein megfelelő mennyiségű és minőségű rendfenntartó erő legyen. A rendőröknek min-

den magyar településen ott kell lenniük. Szakítani fogunk azzal a gyakorlattal, amely rendőrök ezreit tartja íróasztalok mellett, miközben az utcákról hiányoznak azok, akik képesek lennének a hétköznapi rendjét garantálni.

2.8 A védelem joga mindenkinek

Magyarország rendje: gyermekeink és szüleink biztonsága, családjaink és értékeink védelme, hétköznapi nyugalma. Az elmúlt nyolc évben az erőszak, a bűn, a törvénysértés a társadalom minden területén megjelent és elterjedt. A családok, fiatalok és a nemi erkölcs elleni bűnesetek száma megkétszereződött. A közvéleményt brutális gyilkosságok rázták meg, rendőrségi, minisztériumi botrányok sokkolták. Ma az ország számos területén az emberek úgy érzik, nincs rend az utcákon, ahol a gyermekeik járnak haza az iskolából nap mint nap. Eltűnt a rend a kisebb településekről, ahol idős polgárok rettegnek éjszaka-kánként, hogy rájuk török az ajtót, és munkanélküli fiatalok élnek remény nélkül, kiszolgáltatva a jómódú bűnözők akaratának. Nincs biztonságban a becsületes munkával megszerzett tulajdon, és amit elloptak, már soha nem kerül elő. Magyarországon a rend kiváltsága csak azok számára létezik, akik fizetnek érte. A kamerák, sorompók, kordonok, biztonsági őrök fizetett luxusa csak kevesek számára jelent biztonságot, a többség hétköznapi rendszerességgel szenved el a rend hiányát. Az ország csődjét jól mutatja, ha a védelem joga a pénz luxusa.

Mi mindenkinek védelmet garantálunk, aki vállalja a törvények tiszteletét. A szocialisták nyolc éve után az új kormánynak vagyoni, szociális helyzetre, világnézeti, politikai meggyőződésre, vallási, etnikai hovatartozásra tekintet nélkül mindenki számára garantálnia kell a védelem jogát, amelyet a legalapvetőbb emberi jognak tartunk. Akár a fővárosban, akár vidéken lakik, akár a többséghez, akár a kisebbséghez tartozik valaki, akár szegény, akár gazdag, az államnak kötelessége, hogy megvédje az életét, testi épségét, vagyonát és gondoskodjon biztonságáról. Nincs mentség és nincs kifogás, ha a kormány nem tudja garantálni a magyar polgárok védelemhez való jogát. Nincs az a gazdasági válság vagy politikai ellentét, amely egy hatékonyan és jól működő ország közbiztonságát megtörheti, erre kizárólag csak az elmúlt nyolc év kormányzatainak szakmai alkalmatlansága volt képes. A védelem jogának biztosítása nem pénz, hanem akarat és szándék kérdése.

2.9 A törvény az áldozatokat védje, ne az elkövetőket

Nincs olyan ember, akit ne háborítana fel az a szocialista politika, amely mindent megtett a bűncselekményt elkövetők védelme és fogvatartási körülményeinek elvtelen javítása érdekében. Miközben a gyilkosok és a tolvajok az adófizetők milliárdjaiból egyre jobb börtönökben töltik büntetésük rövid idejét, az áldozatokkal, hozzátartozóikkal és a kárt szenvedettekkel senki sem foglalkozik.

A Gyurcsány-korszak kormányai első lépésükként már 2002-ben enyhítették a büntető törvénykönyvet és a bűnözők érdekének védelmében módosították a bíróságok ítélkezési gyakorlatára vonatkozó jogszabályokat. A szocialisták-nak fontosabbak voltak az elkövetők, mint az áldozatok.

2002 végén több mint 17 000-en voltak börtönben Magyarországon, 2009 elején a fogvatartottak száma alig érte el a 14 000 főt. Ez a politika lehetővé tette azt is, hogy a börtönbe kerülőknek ne kelljen dolgozni. Tudatosan leépítették és megszüntették a büntetés-végrehajtási intézetek munkalehetőségeit. Ma a józan ész ellenére a fogvatartottak még saját tartási költségeiket sem képesek előállítani, holott erre minden lehetőség fennállna. Magyarországon alapvető változásra van szükség és ehhez az Országgyűlésben olyan törvények kellenek, amelyek jóval szigorúbbak az elkövetőkre, és az egész büntető eljárásban fontosnak tartják az áldozatok, kárvallottak érdekeinek képviselését és védelmét. Ma a jogok a bűnelkövetőket illetik. Ez a szocialista törvényhozási gyakorlat lehetetlenné teszi a hatékony igazságszolgáltatást, amire minden magyar embernek joga lenne.

2.10 Gyors bírósági eljárások

Ahhoz, hogy Magyarországon rend legyen, a rendőrség megerősítése és újjászervezése, a szigorúbb és igazságosabb büntető törvények mellett sokkal gyorsabb bírósági eljárásokra is szükség van. Akiknek az életét vagy tulajdonát ma Magyarországon támadás éri, dühödten, értetlenül és tétlenül kénytelenek elviselni, hogy a bírósági eljárások akár évekig is elhúzódhatnak. Az elmúlt nyolc évben az emberek hite megrendült az igazságszolgáltatásban, mert fájó módon azt tapasztalták, a törvények az elkövetőket védik, az eljárások elhúzódása pedig sokszor lehetetlenné teszi az igazságos és méltányos döntések megszületését. Egy-egy évekig húzódó, indokolatlanul lassú nyomozás, majd az elhúzódó bírósági eljárás alkalmas arra, hogy lerombolja az igazságba vetett hitet és megrendítse az emberek bizalmát. Az új parlamentnek kötelessége olyan törvények meghozatala, amelyek gyorsítják a büntető eljárásokat, és olyan lépések megtétele, amelyek megteremtik a bíróságok gyors döntéseinek személyi és tárgyi feltételeit.

Pesti Imre

Itt az idő, hogy megmentjük az egészségügyet!

3.1	Az egészségügyi ellátás struktúrája	62
3.2	Finanszírozás.....	65
3.3	Egészségbiztosítás	66
3.4	Gyógyszergazdálkodás	66
3.5	Az ÁNTSZ	67
3.6	A kamarák.....	67
3.7	Népegészségügy	67
3.8	Emberi erőforrás	68
3.9	Az egészségügy szerepe	69

Az elmúlt 8 évben a szocialista-szabaddemokrata kormányok a reformretorika ellenére az egészségügyet mostoha ágazatként kezelték és a szektor finanszírozásában a „maradékeltvet” érvényesítették. 2006-ot követően a korábbi évek elhibázott gazdaságpolitikájának oltárán feláldozták az ágazatot, GDP-arányosan az egészségügy a harmadik legnagyobb forráskivonást szenvedte el. A közvetlen betegellátásból megközelítőleg 250 Mrd forintot, az Egészségbiztosítási Alapból pedig majdnem 400 Mrd Ft-ot vettek el. Ennek eredménye lett a betegek terheinek növekedése, hosszú várólisták kialakulása, orvosok és szakdolgozók elvándorlása, valamint a teljes infrastruktúra lepusztulása. Szomorú adat, hogy az eszközállomány több mint 80 százaléka cserére szorul. A kormányzati reform szlogenje csak azt a célt szolgálta, hogy a forráskivonás kiváltotta problémákat kommunikációs eszközökkel kezeljék. Az egészségügy 1990 óta tartó átalakítása a kormányzat durva beavatkozásának hatására kisiklott, ezzel a szükséglet, struktúra, finanszírozás összhangja kezelhetetlenül megbomlott. A helyzetet tovább rontotta az évente többször is változó és csökkenő finanszírozás. Ezek a tényezők vezettek oda, hogy a kórházak háromnegyede súlyosan eladósodott, ötven százalékuk pedig csődbe ment vagy csődközeli helyzetbe került. Az ágazatot jelenleg a beszállítók hiteli, valamint az orvosok és nővérek hivatástudata tartja életben.

3.1 Az egészségügyi ellátás struktúrája

A korábban kialakult és hagyományosan megbízhatóan működő egészségügyi struktúrát a szocialista-szabaddemokrata kormányzat szétverte. A létrejött új rendszer intézményeit nem határozták meg, ma sem tudjuk, hogy mit jelent valójában a súlyponti vagy a pólus kórház fogalma. Nem határozták meg a progresszivitási szinteket és a szintekhez rendelt feladatokat, így káoszt okoztak a betegutak rendszerében is. Ez a rendezetlenség rontja az ellátás színvonalát, elérhetőségét, és szerepet játszik a várólisták kialakulásában, a várakozási idők eddig nem tapasztalt meghosszabbodásában.

Az új kormányzatnak elsődleges feladata lesz a rendezetlen viszonyok felszámolása, a kiszámíthatóság megteremtése.

Meg kell határozni a különböző földrajzi területek egészségügyi szükségletét, a szükségletekhez kapacitásokat kell rendelni, az ellátási kapacitásokhoz pe-

dig elegendő forrást kell biztosítani. A gyógyítás minőségének és hatékonyságának megteremtéséhez egyértelműen meg kell határozni a különböző ellátási szinteket. Ez a rendezés teszi lehetővé, hogy a következő kormány a várólisták hosszát legalább a felére csökkentse, javítsa az ellátás színvonalát és növelje a betegek elégedettségét.

Alapellátás

Cél, hogy az alapellátás minőségi, emberközpontú és minden állampolgár számára hozzáférhető legyen. Jelenleg a házi orvosok idejük jelentős részét adminisztrációval töltik, nincs mód és idő személyesebb kapcsolat kialakítására, valódi prevenció feladatok elvégzésére. Érthető, hogy a családorvosok így egyre nehezebben tudnak megfelelni a „kapuőri” és a végleges gyógyulást nyújtó feladatoknak. Komoly gond, hogy a házi orvosi rendszer orvosainak egyharmada megközelítette vagy túllépte a nyugdíjkorhatárt.

Az új kormányzatnak fel kell vállalnia, hogy javítja a családorvosi praxisok finanszírozását és megőrzi annak reálértékét. Támogatni kell a fiatal orvosok praxishoz jutását.

Biztosítani kell, hogy az alapellátás adminisztrációs terhei csökkenjenek, hogy az orvosok több időt fordíthassanak betegellátásra, -gondozásra, egészségnevelésre és oktatásra. Vonzóvá kell tenni a házi orvosi életpályát a fiatalok számára, ehhez növelni kell a szakma presztízsét és megbecsülését.

Járóbeteg-szakellátás

A szocialista-szabaddemokrata kormányok szétverték a fekvőbeteg-ellátást, drasztikusan csökkentették az aktív ágyak számát, miközben elmulasztották a járóbeteg-ellátás fejlesztését. Ennek lett következménye, hogy a szakrendelők forgalma jelentősen megemelkedett, ezzel egyidejűleg a rájuk fordítható forrásokat durván csökkentették. A szakellátások jelenlegi finanszírozása elégtelen: nemhogy az eszközvisszapótlást (amortizációt) nem biztosítja, de a működőképességük megmaradásához sem elegendő. Az új kormányzatnak

stratégiai szerepet kell adnia a szakellátás számára, mert ez lakossághoz közeli definitív ellátást biztosít, teret ad az egynapos beavatkozásoknak, valamint tehermentesíti a kórházi ellátást. Mindez a várólisták hosszának csökkentéséhez is hozzájárul. A finanszírozás javításával el kell érni, hogy a járóbeteg-ellátás működőképessége és fejlesztése biztosítva legyen. Újra kell gondolni a gondozói hálózat szerepét, néhány területen annak megerősítése is indokolt.

Fekvőbeteg-ellátás

Az elmúlt négy év vesztesei a kórházak voltak: az aktív ágyak számát a kormányzat 16 000-rel csökkentette. Ma már egyértelmű, hogy a megmaradt 44 376 aktív ágy a jelenlegi kaotikus viszonyok és szervezetlenség mellett elégtelen. A kórházbezárások még középtávon sem jelentenek valódi megtakarítást. Nem igaz az az állítás, hogy Magyarországon sok a kórház, sok a kórházi ágy. Az ötmillió lélekszámú Norvégiában 80, a 8 millió Ausztriában 212 kórház van, miközben hazánkban 160 kórház található. Fekvőbeteg-kapacitásunk 4-6%-kal magasabb, mint az uniós átlag, de a magyar lakosság egészségi állapota lényegesen elmarad ettől az átlagtól. Összhangba kell hozni a szükségleteket a kapacitásokkal és a finanszírozással, valamint a betegutakat a hozzájuk tartozó beutalási (progresszivitási) szintekkel. A kórházak felhalmozott adósságállományának rendezése az ellátás biztonságának megőrzéséhez elengedhetetlen.

Ez az intézkedés biztosítja az egészségügyi szolgáltatást segítő beszállítói kör munkahelyteremtését és a munkahelyek megőrzését. A fekvőbeteg-ellátási rendszer átláthatóságának megteremtése feltétele annak, hogy szakmailag magas színvonalú, hatékony gyógyítás történjen kórházainkban.

Az elmúlt években szocialista támogatással létrejött működtetési kiszervezések nem szolgálták a betegellátás biztonságát és annak szakmaiságát. A kórházak privatizációját a Fidesz nem támogatja, a kórházaknak közösségi tulajdonban kell maradniuk.

Sürgősségi ellátás

A sürgősségi ellátást a kormányzat látszólag kiemelt feladatként kezelte, ennek ellenére 2006-tól jelentősen szűkítette a fejlesztési forrásokat. A kórházak sürgősségi osztályainak kialakítása leállt, a mentőellátás fejlesztése lelassult. Az Országos Mentőszolgálatnál három éve egyetlen új mentőautó beszerzésére sem került sor.

Biztosítani kell, hogy a mentőautók az ország valamennyi pontját 15 percen belül elérjék. A Mentőszolgálat eszközállományának cseréjét haladéktalanul el kell kezdeni.

3.2 Finanszírozás

A szocialista-szabaddemokrata kormányok az ágazat finanszírozását az aktuális gazdasági helyzethez igazították. A „maradékelnv” érvényesült a költségvetés tervezésekor is, így a beteg emberek érdekei másodlagosak voltak. A jelenlegi finanszírozás mára elégtelenné vált: nemcsak az európai uniós országok átlagához, hanem a közép-európai országokhoz képest is kevesebbet költünk egészségügyre. Ma GDP-arányosan 1%-kal, közel 300 milliárd forinttal kevesebb jut nálunk egészségügyre, mint szomszédainknál. Cél, hogy a következő kormányzati ciklus során az arány javuljon.

A 2008. márciusi népszavazáson a lakosság döntő többsége megerősítette, amit a kutatások korábban igazoltak: vizitdíjra és kórházi napidíjra nincs szükség, mert nem javítja, hanem rontja az ellátáshoz való hozzáférést.

Fontos, hogy az egészségügy finanszírozása a jelenleginél egyszerűbb, kiszámítható, évekre előre tervezhető legyen. Meg kell teremteni, hogy az egészségügyi szolgáltatásokat értékükön, eredményorientáltan finanszírozzuk. A polgári kormány idején történtek lépések az amortizáció elismerésére – ezt a folyamatot újra kell indítani.

A finanszírozásnak ösztönöznie kell az optimális betegutak megválasztását, és elő kell segítenie a területi és szakmai egyenlőtlenségek felszámolását. Az alulfinanszírozott egészségügy rontja az állampolgárok gyógyulási esélyeit és hosszú távon a gazdaságot is fékezi.

3.3 Egészségbiztosítás

A Fidesz – Magyar Polgári Szövetség elkötelezett a szolidaritási elvű, nemzeti kockázatközösségen alapuló, egységes biztosítási rendszer fenntartásában. Elkerülhetetlen egy beteg- és szolgáltatóbarát társadalombiztosítási rendszer kialakítása, ugyanakkor a biztosító ellenőrző szerepét is növelni kell.

3.4 Gyógyszergazdálkodás

Az elmúlt évek során a finanszírozás változásával egyidejűleg gyakran változtak a gyógyszergyártókra és nagykereskedőkre vonatkozó szabályok. A piaci szereplők számára a növekvő költségek mellett a kiszámíthatatlanság és a kaotikus viszonyok jelentették a legnagyobb problémát. A betegek gyógyszerterhei eközben drasztikusan emelkedtek.

Célunk, hogy az Egészségbiztosítási Pénztár és a gyógyszergyártók között több évre szóló megállapodások jöjjenek létre, amelyek lehetővé teszik a betegterhek és a biztosítói kifizetések mérséklését. A gyártók rendkívül magas marketingköltségeinek csökkentése, valamint a generikus program támogatása jelentős árcsökkentő hatást fejthet ki. A gyógyszerár-emelkedés ellenőrzését, valamint a választék bővítését szolgálja majd a biosimilar (magas technológiai igényű, pl. inzulin) gyógyszerek befogadási és támogatási rendszerének megteremtése. Hasonló célokat fog szolgálni a párhuzamos importból származó gyógyszerek térnyerésének elősegítése.

A kormányzat gyógyszer-gazdaságossági törvénye rontott a gyógyszerellátás biztonságán, a patikaalapítás liberalizációjának eredményeként pedig közel 600 kispatika ment csődbe. A törvény újragondolása, valamint a patikaalapítás újraszabályozása elengedhetetlen. A kispatikák megmaradása nemcsak egészségpolitikai cél, hanem nemzetpolitikai cél is. Működő kispatikák nélkül nincs élhető vidék.

Meg kell teremteni, hogy a közforgalmú gyógyszerellátásban megőrizhető legyen a gyógyszerészi tudáson alapuló független működtetési kompetencia és az ehhez szorosan hozzátartozó többségi gyógyszerészi tulajdonon alapuló

gyógyszertár-működtetés. Ez a tervezett változás összhangban van az Európai Bíróság határozatával.

3.5 Az ÁNTSZ

A folyamatos kormányzati forráskivonás az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat működését is ellehetetlenítette. A szervezet hatósági jogszíntványait szűkítették, feladatait részben a szocialista kormány által életre hívott Biztosításfelügyelet és más alapítványok vették át. Célunk az ÁNTSZ korábbi feladatainak visszaállítása, hatósági jogszíntványainak megerősítése. A szervezetnek meghatározó szerepet kell játszania a minőségbiztosítási rendszer erősítésében és ellenőrzésében.

3.6 A kamarák

A szocialista kormányzat az „álreform” részeként jelentősen meggyengítette az egészségügyben működő hivatásrendi köztisztviselőket, a kamarákat. Az új kormányzat partnernek kívánja tekinteni a kamarákat, szerepük újragondolása és megerősítésük az egészségügy valamennyi szereplője számára kívánatos.

3.7 Népegészségügy

A magyar lakosság egészségi állapota nemzetközi összehasonlításban rendkívül kedvezőtlen, még attól a szinttől is elmarad, amit gazdasági-társadalmi fejlettségünk lehetővé tenné. Aggasztó mértékű öltének az egészségi állapot térségi és társadalmi egyenlőtlenségei is.

Egy nemzet egészségi állapotát nemcsak a gazdaság fejlettsége határozza meg, hanem az egészségi állapot is visszahat gazdaságára. A jelenlegi népegészségügyi helyzet az ország versenyképességét is jelentősen veszélyezteti.

Kiemelt cél a lakosság egészségi állapotának javítása és a területi különbségek csökkentése. Hiába létezik országos szintű, törvény által rögzített népegészségügyi program, ha elmarad a feladathoz rendelt finanszírozás. A népegészségügyre szánt pénzt az elmúlt években töredékére csökkentették. Törvényben kell garantálni a Népegészségügyi Program megfelelő finanszírozását.

Az egészségügy legfontosabb feladata az egészségmegőrzés, a prevenció. Betegségmegelőzésre összpontosító, egészségtudatos társadalmat építő, hatékony és hosszú távú programra van szükség.

Koncentrált fejlesztéseket kell indítani a szív- és érrendszeri, valamint a daganatos megbetegedések megelőzése és gyógyítása érdekében.

3.8 Emberi erőforrás

Az elmúlt évek elhibázott egészségpolitikájának eredményeként felgyorsult a magyar orvosok, nővérek pályaelhagyása, külföldre vándorlása. 2006 óta mintegy 2500 orvos és 4000 szakdolgozó távozott a hazai egészségügyi ellátásból. A társadalmi elvárások és az egyéni felelősség tekintetében az egészségügyben dolgozóknak kiemelt szerepük van: a forráshiányos rendszert szinte már csak az ő áldozatos munkájuk tartja életben. Több orvosra és több nővérre van szükség. El kell érni, hogy külföldre távozó orvosaink és szakdolgozóink hazatérjenek, a külföldre készülők pedig hazánkban maradjanak. Orvosaink Magyarországon tartását nem szankciókkal kell megoldani. A széles körű egyeztetéseken alapuló életpályamodell kidolgozása elengedhetetlen. Az egészségügyi oktatást új alapokra kell helyezni, és biztosítani kell a szükséglethez igazodó képzést. A rezidensképzés egészét újra kell gondolni.

Az ágazat egyik legsúlyosabb gondja a hálapénzrendszer. Ennek fokozatos felszámolása csak a kiváltó okok megszüntetésével képzelhető el. Célul tűzzük ki a szellemi szabadfoglalkozású státusz megteremtését. Kiemelten fontos, hogy a szakellátásban a szakdolgozói kompetenciák növekedjenek. Orvosainknak és szakdolgozóinknak megfelelő társadalmi és anyagi megbecsülésre van szükségük: méltó munkakörülményeket, méltó bérezést kell számukra biztosítani.

3.9 Az egészségügy szerepe

Hisszük, hogy Magyarország gazdasági fellendülésének, versenyképességének egyik feltétele az egészség szerepének újraértékelése. Az egészségügyet a magyar gazdaság egyik húzóerejeként kell meghatároznunk. Az egészségiparba történő befektetések innovációs potenciálja meghaladja más ágazatok innovációs képességét. Az egészségügyhöz köthető kutatásokban komoly hagyományokkal rendelkezünk és jelenleg is nemzetközi hírű humán erőforrás áll rendelkezésünkre.

Soltész Miklós

Itt az idő, hogy megteremtsük a szociális biztonságot!

4.1	A szociális biztonság politikát új alapokra kell helyezni	73
4.2	A családok erősítése, a gyermekvállalás támogatása	74
4.3	Az idősek tisztelete, megbecsülése, biztonsága	76
4.4	A fogyatékossgal élők helyzete	77
4.5	Szociális, gyermekvédelmi-gyermekjóléti szolgáltatások	79
4.6	A cigányság körülményei, társadalmi beilleszkedése	81
4.7	A nyomort enyhíteni	82
4.8	A jövő építése: gyermekek, ifjúság és sport	84

Ma a magyar embereket és családokat nemcsak a munkanélküliség és a bűnözés veszélyezteti, hanem a szociális biztonság széthullása is, ami szintén az elmúlt nyolc év kormányzati politikájának következménye.

Ha szétnézünk a világban, láthatjuk, hogy azok az országok, nemzetek erősek, ahol az emberek hisznek saját sikerükben, szeretik nemzettársaikat, fontos számukra az összetartozás, s ezért tudják, hogy számíthatnak egymásra. A huszonegyedik században is ez alapozhatja meg a szociális biztonságot. Ez is olyan ügy, amellyel az emberek nagy és józan többsége mindig is azonosulni fog.

A szociális biztonság a nemzet számára erőforrás. Minden egyes megszülető gyermek befektetés, amely sokszorosan meg fog térülni az országnak, amikor képzett és egészséges felnőtté válva aktívan részt vesz a javak előállításában. Mindenkinek jól felfogott érdeke, hogy amikor ő szorul majd segítségre, gondoskodásra, legyen, aki gondoskodni képes róla.

Az elmúlt nyolc év azonban szétzilálta ezt a törékeny, de korábban kiszámítható biztonságot. A kormányzat összekeverte a családpolitika nemzetmegtartó céljait a szegénységet csökkenteni hivatott szociálpolitika tennivalóival. Egymással szembeállította a leszakadó középrétegeket és a mélynyomorban élőket. Előbbre sorolta a magas összegű segélyezést, mint a tisztas munkából szerezhető jövedelmet.

Folyamatosan változó szabályokkal, bizonytalan támogatásokkal, igazgatási káosszal teljesen kiszámíthatatlanná tette az egyéni, a családi jövőt ott, ahol erre a legnagyobb szükség lenne – a nagycsaládok, a közös életüket tervező fiatalok, de a kitzítottak, a hátrányokkal élők, a gyermeküket egyedül nevelők, az idősek és magányosak között is.

Az igazságos és méltányos szociális rendszer helyreállítása, a családpolitika fejről újra a talpára állítása, a munka elsőbbségének és becsületének visszaadása, valamint a kiszámítható holnapjaink megteremtése mindenki számára közös nemzeti ügy.

4.1 A szociális biztonság politikát új alapokra kell helyezni

Új társadalmi jövőkép megfogalmazása mellett a teljes társadalom szociális biztonságát szavatoló, cselekvő szociálpolitikát kell megvalósítani, szilárd és kiszámítható alapokon.

Olyan jövőképre van szükség, amely azt üzeni: van kiút a legmélyebb kirekesztettségéből is.

Világos, vállalható és válaszokat adó társadalompolitikai célkitűzés szükséges a tisztességes szociálpolitika kialakításához.

A szociális biztonságot fenntartó szolgáltatásokat végzők számára új megegyezést, kiszámítható alapokat kell teremteni. Ugyanis ma a szociális és gyermekvédelmi-gyermekjóléti területen dolgozók megbecsültsége a leggyengébb: társadalmi megítéltségük és jövedelmi helyzetük sokszor még alacsonyabb, mint a reájuk bízott, ápolást és gondozást igénylő, segítségben részesülő rászorultaké. Az ágazat bérezése alulmúlja még az egészségügyben dolgozók helyzetét is. Az elmúlt nyolc év mostohán bánt velük: csökkenő támogatás mellett egyre nehezebb helyzetbe hozta az intézményeket, a szolgálatokat ellátókat. Ráadásul a szabályozók és ellenőrzések olyan dzsungelét fonta köréjük, amelyben évek óta szinte levegőhöz sem jutottak. A jövő szociális biztonságának mértéke és minősége rajtuk is múlik, munkájuk becsületét haladéktalanul vissza kell adni.

A szociális biztonságot rontja, ha a szabályozók havonta változnak, a fontosabb törvényeket szinte folyamatosan módosítják. Újra kell teremteni a terület jogbiztonságát is.

Az Alkotmányunk a rendszerváltoztatás céljaként fogalmazza meg a szociális piacgazdaság megvalósítását. Ezért a szociális biztonságot, az esélyek kiegyenlítését és az egymás iránti megbecsülést és elköteleződést (szolidaritást) közös alapértékeknek tekintjük. Ezek anyagi hátterét a jól működő gazdaság, a foglalkoztatás és a kiemelt alapértékek mentén kialakított támogatási rendszer adja.

Célunk a valódi esélyek megteremtése és a tevékenység díjazása, a nyomorból kilépni szándékozóknak segítő kéz nyújtása és a teljesen elesettek felemelése – csak akkora és olyan segítség megadásával, amekkora és amilyen szükséges, és mindig a probléma keletkezéséhez legközelebb megoldást adva.

Mindez sokszínű és az államtól messzebb megvalósuló, de a rászorulókhöz közelebb álló támogatásokat és szolgáltatásokat igényel.

A jó kormányzatnak – szemben az eddigi évek gyakorlatával – felelősége, hogy a szociális biztonság finom szövetét ne dűlja fel, az egyének és családok elemi biztonságát kiszámíthatóan garantálja, ösztönözze és segítse a gyermekvállalást, a nemzet fennmaradását, és lehetőségek biztosításával adjon esélyt mindenkinek az önálló élethez.

Ismerjük a magyar társadalom szociális helyzetét, hogy hol vannak a legsúlyosabb bajok és veszélyek, és hol kell legsürgősebben változtatnunk, azonban még nem láthatjuk a nyomor és ínség legmélyebb pontjait – az elmúlt évek érdeke volt ezt eltakarni. Éppen ezért kiemelt területeink, céljaink a következők:

- A családok erősítése, a gyermekvállalás támogatása
- Az idősek tisztelete, megbecsülése, biztonsága
- A fogyatékossgal élők helyzete
- Szociális, gyermekvédelmi-gyermekjóléti szolgáltatások
- A cigányság körülményei, társadalmi beilleszkedése
- A nyomor enyhítése
- Otthonteremtés, lakhatás
- A jövő építése: ifjúság és sport

Ehhez a munkához hívjuk és várjuk az önkormányzatok, az egyházak és a civil szerveződések munkatársait, önkéntes segítőit.

4.2 A családok erősítése, a gyermekvállalás támogatása

Az elmúlt évek rombolása odáig vezetett, hogy csak 2009-ben 34 000 lélekkel csökkent az ország lakossága, amely egy Pápa méretű város „eltűnését” jelent a társadalmunkból.

A közös értékeken és a nemzeti ügyek képviseletén alapuló új kormány számára a társadalompolitika alapját a család jelenti. A család az a nemzeti és európai közös nevező, amelyet a lehető legnagyobb gondossággal kell véde-nünk. Magyarország és Európa szellemi és mentális egészsége múlik azon,

hogyan állítjuk helyre, illetve őrizzük meg egészségesnek a családokat itthon és a közös Európában egyaránt. Célszerű tehát olyan eszközöket alkalmaznunk, amelyekben maga a társadalompolitika válik családpolitikai szemléletűvé. Olyan összefüggő rendszerré, amely sokoldalúan védi és szolgálja a társadalom alapegységét.

Túl kell lépni tehát azon a szűk látókörű szemléleten, amely kizárólag a magánszférába tereli a családok és ezen belül a gyermekvállalás ügyét. Egyértelműen arra kell törekednünk, hogy a gyermekvállalás ne jelentsen szegénységi kockázatot a családok számára. Családpolitikánkat azonban ennél sokkal kiterjedtebb védelmi rendszerré kell szélesítenünk. Ez egyúttal családbarát környezet kialakítását, az otthonteremtés feltételeinek megteremtését, család- és munkahelyprogramokat, a gyermekek napközbeni ellátásának biztosítását, szolidaritáson alapuló családsegítő és mentális szolgáltatásokat, esély-növelő iskolarendszer kialakítását, a családok hatékonyabb védelmét és összetartozását segítő közösségi, civil kezdeményezések támogatását is jelenti.

A munkaerőpiac sem lehet akadálya annak, hogy a családok annyi gyermeket vállaljanak, amennyit szeretnének és amennyit tisztességben fel tudnak nevelni. A család, a gyermeknevelés és a munka összeegyeztetését foglalkoztatáspolitikai és munkajogi eszközökkel segítjük elő. A munkaerőpiac jelenlegi családelleses jellegét megszüntetjük.

Támogatjuk a kisgyermekeket nevelő családok számára kedvező részmunka-idős és atipikus foglalkoztatási formák terjedését. Szabályozással és munkaügyi ellenőrzéssel biztosítjuk a gyermeket nevelő nők diszkriminációjának megszüntetését. Elvárjuk a munkáltatóktól a családbarát munkahelyek kialakítását. Nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, és ezt a magyar munkaerőpiacnak is fel kell ismernie, hogy a gyermekgondozásból visszatérő nők hatékonyabbak és pontosabbak.

Szolgáltató gyermekintézményeken nemcsak a bölcsődét és az óvodát értjük, hanem az általános iskolában nyújtott tartalmas napközbeni és szünidei ellátást is. Ennek érdekében egyrészt hatékony napközi gondozást, másrészt az iskolai szünetek idején – tartalmas időtöltéssel, táborozással, üdüléssel, sporttal egybekötött – felügyeletet és pihenést tervezünk a gyermekeknek.

Családpolitikánk lényege, hogy minden család számít. Egyszerre kell a legszegényebb, már lakhatásában is veszélyeztetett családoknak segíteni, a lecsúszóban lévők romló helyzetét kezelni és a középrétegek elszegényedését megállítani.

A családpolitikánkban tehát azt tervezzük, hogy fokozottan elismerjük azoknak a szülőknek, családoknak a többletteljesítményét, akik a nemzet gyarapodásához, a szociális piacgazdaság fenntarthatóságához nemcsak munkával, hanem gyermekek gondozásával, nevelésével is hozzájárulnak.

4.3 Az idősek tisztelete, megbecsülése, biztonsága

Az elmúlt 8 év kormányai folyamatosan bizonytalanságban tartották a nyugdíjas-társadalmat. Fokozatosan adták meg a 13. havi nyugellátást azért, hogy aztán egyszerre elvehessék. Ismét összevontan adózik a nyugdíj melletti munkabér a nyugdíjjal, és járulékot is vonnak belőle. 2008-tól az induló nyugdíjakat legalább nyolc százalékkal csökkentették.

Minden társadalom kiemelt feladata az idősek tisztelete, megbecsülése és biztonsága. Éppen ezért a mi szociális biztonságot teremtő politikánk egyik sarokpillére lesz az idős embereket szolgáló politika. Ez számunkra nemcsak a nyugdíjas-társadalom szerzett jogokra épülő nyugellátásának védelmét, a nyugdíjak vásárlóértékének megőrzését jelenti, hanem olyan komplex szolgáltató rendszert, amely ennek a társadalmi rétegnek a megbecsülését és biztonságát hivatott megteremteni.

Változásra van szükség a szemléletben is, hiszen a nyugdíjazás nem jelentheti a passzivitásba vonulást, a haszontalanság érzését. A társadalmi hasznosságot az aktivitás fenntartásával, az önkéntesség megbecsülésével és az egyházi, civil szervezetek bevonásával, együttműködésével biztosítani lehet.

Meg fogjuk változtatni az eddigi szocialista-szabaddemokrata gyakorlatot is, hogy a jövőben senki se fordíthassa szembe az egyes nemzedékeket egymással. Jól felfogott érdekünk, hogy az idősek aktivitását és tapasztalatait a legtovább hasznosíthassuk.

Az idősek társadalmát megvédjük azoktól a hatásoktól is, amelyek az elmúlt években a napi megélhetésüket, a társadalomban elfoglalt helyüket, az igénybe vehető egészségügyi és szociális szolgáltatásaikat, mentális életvitelüket és a fizikai biztonságukat sodorták veszélybe.

Vissza fogjuk adni a hitüket, amely ismét biztosítja számukra a társadalmi megbecsülést annak elismerésével is, hogy az inaktív kor nem jelenti a teljes visszavonulást a munkából és a közéletből. Számítunk munkájukra és több évtizedes tapasztalataikra.

Napi megélhetési gondjaik enyhítése mellett arra is figyelmet fordítunk, hogy a családok generációs együttélése ismét visszanyerje létjogosultságát a társadalmi együttélés rendszerében. Azok számára pedig, akik idősek otthonaiban kívánják, tudják eltölteni életük utolsó évtizedeit, megteremtjük a személyre szabott szolgáltatások rendszerét.

Nem engedjük, hogy az állami nyugdíjak mellett szolgáltatást biztosító magánnyugdíj-pénztári rendszer megtakarításai veszélybe kerüljenek.

4.4 A fogyatékosokkal élők helyzete

A fogyatékosügy az elmúlt nyolc esztendő kormányzati politikájának következtében két hatalmas áldozatot szenvedett el: egyrészt a folyamatos forráski-vonás miatt csökkenő színvonalú és mennyiségű támogatást kaptak fogyatékosokkal élő embertársaink, másrészt az érdekvédelmi szervezeteket, a civil szférát hozták kiszolgáltatott, sokszor megalázó helyzetbe. Befagyasztották a fogyatékosügyi támogatás összegét, újra kitolták a kötelező akadálymentesítés határidejét, drasztikusan csökkentették a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának támogatását.

Ezért a megújítandó fogyatékosügyi politikának kiszámíthatónak kell lennie: a korai fejlesztés erősítésétől a fogyatékosokkal élők családjainak támogatásán keresztül a fogyatékos gyermekek kiemelt védelméig, s a közszolgáltatásokhoz való általános hozzáférés biztosításáig.

Magyarországon közel hatszázezer ember valamilyen fogyatékossgal él, s amikor róluk beszélünk, gondolkozunk, akkor családtagjaikról, foglalkoztatóikról sem feledkezhetünk el. Fő célunk tehát az esélyteremtés mellett az, hogy ezzel egy időben az általuk igényelt és számukra elfogadható, igazságos és jogszerű helyzetek, támogatások valós feltételeit is megteremtsük.

Értékrendünknek megfelelően aktív partneri együttműködést tervezünk a civil szervezetekkel, s erőforrásaik biztosításával konkrét feladatokat kell nekik delegálni.

A társadalom ép és fogyatékossgal élő polgárai közötti párbeszéd és a szolidaritás erősítésére kell törekedni. A közösségeinknek nyilvánvalóvá kell tenni, hogy mindenki értékes, mindenki hasznos és mindenki – még ha szerény módon is – hozzá tud járulni családjá, közössége, országa gyarapodásához.

A fogyatékossgal élő embertársaink pénzübeli, természetbeni juttatásait és szolgáltatásait átláthatóbbá, igazságosabbá és nyomon követhetőbbé tesszük, hiszen a társadalom szolidaritása csak ekkor érvényesülhet.

A gyógyászati segédeszközök felhasználásában nem engedjük meg a spekulatív haszonelvűség érvényesülését, de elérhetővé kell tenni minden segítséget. Itt is alapelvként kell figyelembe venni, hogy a hazánkban előállított termékeknek elsőbbséget kell élvezniük.

Itt az idő másképpen tekinteni erre a területre: a fogyatékos emberekre fordított támogatás ugyanis nemcsak segítség, hanem megtérülő befektetés is.

Kidolgozzuk, hogy az oktatási rendszer végre minden szinten alkalmas legyen a fogyatékossgal élő emberek speciális igényeinek kielégítésére, úgy, hogy figyelembe vegye és támogassa a sajátosságaikat. Azokat a képzési, szolgáltatási formákat kell támogatni, amelyek hatékonyabbá teszik a fogyatékosok munkaerőpiacon való elhelyezkedését.

Cél a valódi, a szükségletekhez és anyagi erőforrásokhoz, valamint a szolgáltatásokhoz igazodó, rugalmas hozzáférést biztosító akadálymentesítés kialakítása, fejlesztése. Szemléletbeli változás, hogy minden, ami jó a fogyatékossgal élő embertársainknak, az jó akár a kismamáknak, a nehezen mozgó időseknek, az egészségügyi problémával küszködőknek egyaránt.

Munka- és foglalkoztatás-központú ellátást szeretnénk megvalósítani a jelenlegi segélyközpontúság helyett.

Elengedhetetlen a fogyatékos embereket képviselő szervezetek kihúzása a mély vízből, és hogy valódi partnerként tekintsünk rájuk a fenti célok elérésének érdekében.

4.5 Szociális, gyermekvédelmi-gyermekjóléti szolgáltatások

A szociális szolgáltatási ellátórendszer ma már sajnos sok sebből vérzik, ami részben az átgondolatlan, a szakmaiságot és a valódi értékeket nélkülöző gyakori, koncepciótlan, követhetetlen és ellentmondásos jogszabályi módosításoknak, részben az elmúlt évek fiskális politikájának köszönhető. Mai formájában szinte a működőképessége határához érkezett a rendszer, ezért elengedhetetlen átgondolt, életszerű, a felesleges párhuzamosságokat kiiktató átalakítása.

Első feladatainknak kell tekinteni a súlyos adminisztratív terhek csökkentését. Az ellenőrzéseket mederben kell tartani, és biztosítani kell, hogy ne pusztán a gyanakvás, hanem a segítő szándék érvényesüljön azok során.

Az elmúlt évek alatt hatalmas értékvesztést szenvedtek a terület támogatói. Reálértéken ma harmadával kevesebb támogatást kapnak az intézmények fenntartói, mint 2002-ben. Súlyos árat kellett ezért fizetni: csökkent a szolgáltatások mennyisége és minősége, egyes helyeken intézményeket kellett bezárni.

Az idősödő és magányos háztartások száma folyamatosan nő, mégis egyre kevesebben jutnak megfelelő segítséghez. Az idősek és rászorulóknak elbizonytalanodtak, az ellátórendszerbe vetett bizalom megrendült.

Az íróasztalok mögüli irányítás hibáit ki kell javítani, a felesleges párhuzamosságokat meg kell szüntetni, hogy az ország teherbíró képességét hosszú távon figyelembe vevő szociális ellátórendszer épülhessen ki.

Olyan intézkedések meghozatalát tervezzük, amelyek a szolgáltatások igénybevevőinek szociális bizonytalanságát csökkentik, és lehetővé teszik az intézmények megerősödését. A szociális szolgáltatásoknak a közjót kell szolgálniuk, és mindenfajta döntés mögött a társadalmi hatékonyság – és ezzel az életminőség – javításának igénye kell hogy megjelenjen.

Vissza kell állítani, meg kell erősíteni a szociális segítők, ápolók, gondozók, szakmájukat tisztességgel végzők megbecsülését.

Az elmúlt nyolc év elhibázott szociálpolitikája miatt évről évre növekszik a védelembe vett gyermekek száma. A romlás mögött a csökkenő támogatások miatt egyre kevésbé hatékony intézményrendszert is láthatjuk. Szomorú tény, hogy hetente tudósít a sajtó egyre durvább intézményi erőszakról, korábban elképzelhetetlen esetekről. Megrendítő adat, hogy a gyermekvédelmi ellátásban megforduló fiatalok zöme kényszerűen „bűnözőként” folytatja életét (prostituáltként, drogdílerként, a szervezett bűnözés tagjaként). Mindezt sokszor az ott dolgozók is kénytelenek tétlenül nézni.

A gyermekjóléti-gyermekvédelmi rendszer véstesen széttagolt. Hiányzik a megfelelő megelőzést szolgáló eszközrendszer. Az utóbbi nyolc év végletes szakadásokat eredményezett az érték alapú nevelés terén. Sokan hivatkoznak a gyermek lelkére, de az alapvető testi-lelki igények kielégítése nagyon nagy hiányt szenved.

Napról-napra sokasodik az éhező, kiszolgáltatott, nyomorban tengődő gyermekek száma.

A megszorításoktól szenvedő, értékrendjétől megfosztott, meggyengült jelenlegi intézményrendszer nem képes a helyzetet kezelni.

Ha a közmegegyezéssel elfogadott értékek hiányoznak, akkor a hiánytüneteknek hordozóivá válnak a gyerekek. Országos, reprezentatív felmérések igazolják, hogy a gyermek- és lakásotthonokban élő 9-18 évkor közti gyermekek és fiatalok 49%-a gondolja úgy, hogy nincs értelme az életnek. Az állami gondozottak körében közel 17%-os az öngyilkossági kísérletek aránya. Ez az állapot az utóbbi években jelentősen romlott. Ezekre a problémákra kell válaszolni romló erkölcsi és anyagi feltételek között, miközben a benne szerepet vállalók is e helyzet elszenvedői.

A gyermek- és lakásotthonok struktúrájában a gyermekfelügyelők, pedagógusok, szociális munkások eszköztelenül és a végletekig túlterhelt állapotban dolgoznak. A szakmai és a személyiségfejlesztés, ill. az értékközpontú megközelítési módok megerősítése elengedhetetlenül szükséges.

Hatékony, gyakorlatközpontú, célzottan a rászoruló gyermekek érdekében kialakított, segítői eljárásmodok elsajátításának lehetőségét, és ezen lehetőségekhez való közvetlenebb hozzájutást kell támogatnunk.

Gyermek- és ifjúságpolitikánk kulcsa, hogy minden gyermek számít. Az inséget szenvedők, a lecsúszó családban élők, a középrétegekben születők éppúgy, mint a megszületett és a megszületendő is.

4.6 A cigányság körülményei, társadalmi beilleszkedése

A szocialista-szabaddemokrata programok folyton zászlajukra tűzték a cigányság felzárkóztatását, de a tényleges kormányzati működés következtében a helyzetük tovább romlott. A cigányság problémáit kizárólag szegénységi kérdésként kezelték az elmúlt nyolc évben. Emberjoginak hazudott, de valójában álságos problémafelvetések és éppen ezért hamis megoldások születtek. A teljesen elrontott segélyezési politikával a szocialisták ellenszenvet és gyűlöletet keltettek a cigányság iránt.

A valós felzárkóztatást segítő roma-ösztöndíjak rendszerét a polgári kormányzatnak köszönheti a magyarországi cigányság. Ekkor következett be az ösztöndíjak tízszeres nagyságú növelése is. A szocialista kormányzás mindezt megtizedelte. Teljességgel sikertelenek voltak – a szociális politikához hasonlóan kanyargós és zsákutcába vezető – iskolai integrációs kísérletek is, hiszen további leszakadást okoztak, s így növelték a társadalmi különbségeket.

A cigányság problémáit nemzeti ügyként, s nem pusztán szegénypolitikaként kell kezelni. Nem képmutatásból, hiszen tudható, hogy a legszegényebbek közel nyolcvan százaléka cigány származású. A szegénység és a cigányság kérdésének összefűzése legfeljebb a szélsőséges vélemények térnyeréséhez vezethet. Kiutat a jelenlegi nyomor kezelésének és a jövő építésének együttes megvalósítása jelent.

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) összegző, helyzetfeltáró tanulmányt tett közzé 2008 áprilisában, amelyben tényszerűen „lerántotta a leplet” a romaügyek kezeletlenségéről. „A magyarországi cigányság helyzetének javítására és fel-emelkedésére a rendszerváltás óta fordított támogatások mértéke és hatékonysága” címet viselő tanulmány a korábban megszokottakhoz képest éle-
sebben fogalmaz. Az elemzők úgy vélik, hogy az egymást követő intézkedé-
si csomagok között nem volt folytonosság. A kísérleti programok értékelése
rendre elmaradt. A sikeres programok széles körű elterjesztése helyett újabb
és újabb programok indultak. A „kistérségi, régiós komplex mintaprogramok
nem váltak általános érvényűvé, a jó mintákat nem követte folyamatos, tar-
tós finanszírozás”. Nem készültek el a további, széles körben elterjeszthető
megvalósítási tervek. Ezek hiányában azután a hosszú távú fenntarthatóság
követelménye sem valósult meg.

A cigányság körében nemcsak az oktatási, a foglalkoztatási helyzet katasztrofá-
lis, de rosszak az egészségügyi mutatók is. Ennek következtében a 60 évnél idő-
sebbek aránya csupán 3,9 százalék körükben, s eközben a 19 évnél fiatalabb ro-
mák aránya saját népességükön belül már ötven százalék fölötti.

Nem lehet tehát a cigányság és a szegénység kérdését ugyanúgy kezelni, mint
eddig. Felelős társadalompolitikai válaszok összeállítása szükséges, megállít-
va a ma népszerű „bűnbakképzést”.

A tanulás-munka kiemelkedési útját kell választhatóvá tenni, és a cigányság
társadalmi beilleszkedésének lelki és fizikai akadályait kell lebontani.
A felzárkóztatást szolgáló pénzek felhasználását teljesen átláthatóvá kell tenni.

4.7 A nyomort enyhíteni

Az elmúlt nyolc év nemhogy nem oldotta meg a rendkívül mély szegénység-
ben, képzetlenül (sokszor kinasztottságban, kirekesztettségben) élők új-
ratermelődő és kriminalizálódó nyomorát, de folyamatos bizonytalanságot
okozó, kiszámíthatatlan lépéseivel és az utóbbi évek populista döntéseivel
csak mélyítette azt.

Különösen fájdalmas – ha az ínséget megelő gyermekek körülményeit vizs-
gáljuk –, hogy folytatódott a lecsúszás. Az UNICEF jelentéseiből és az
EUROSTAT adataiból kitűnik, hogy a fejlett világban nálunk vannak az egyik
legrosszabb helyzetben a nyomorban tengődő gyermekek az elérhető oktatá-
si-nevelési lehetőségek, az anyagi biztonság és a szegénységből való kilépés
esélyei tekintetében. Elkészerítő tény az, hogy arányaiban nálunk él a legtöbb
olyan gyerek és fiatal, akinek egyik szülője sem dolgozik. Az elmúlt években
közvetett adatokból látható tehát, hogy nem lett jobb a gyermekeknek, aho-
gyan pedig a szocialisták programja meghirdette.

A legszegényebbek közvetlen támogatására az állam jelenleg is csupán a költ-
ségvetés kiadásainak egy százalékát költi el. A bevezetett újítások („Út a
munkába”) és „reformok” (családtámogatások és nyugdíjak visszafaragása) a
legszegényebbeket sújtják legkeményebben. A válságot előidéző szocialisták
megoldási javaslata mindössze a PR-célokat szolgáló „krízisalap” kitalálásáig
vezetett. Ez azonban sem átfogó, sem előremutató segítséget nem jelent, így
mára dél-amerikai típusú társadalmi különbségek alakultak ki.

A több százezer ínségben élő mellett közel kétmillióan élnek a nyomor pe-
remén billegve, egyik napról a másikra élve jövedelmükből. Az eladósodott,
kölcsonntartozásokba, rezsihátralékokba és az erőltetett fogyasztással adóssá-
gokba hajszolt, mára már lakhatásában is veszélybe került alsó-középosztály
gondjaival az elmúlt nyolc év kormányzata nem foglalkozott.
A következő időszak feladata tehát kettős. Meg kell akadályozni a további le-
szakadást, hiszen tudjuk, hogy a szegénységet kezelni, szociális támogató-
kat fizetni és újabb szolgáltatásokat nyújtani mindig költségesebb, mint meg-
előzni a bajt. A banki és közüzemi tartozásokat felhalmozók lakhatását, fedél
alatt tartását meg kell oldani. Nem élhet az utcán egyetlen család sem.

Az csődbe jutott családokat összehangolt és hatékony eszközökkel kell meg-
védeni, hogy utána saját erejükből tudjanak újra aktívan részt venni a társa-
dalom életében.

A legmélyebb szegénységben, soha nem látott nyomorban viszont csak a
rend, a kinyújtott segítő kéz és az elvárható, egyéni és családi kötelességek új
egyezsége hozhat enyhülést. Nincs értelme fenntartani a feneketlen vödörbe

öntött pénzek mai gyakorlatát – munkára ösztönző támogatásokkal, a fizikai nyomor (telepek, putrik, gettók) világának átalakításával, a kriminalizálódás megfékezésével, a kilátástalan szegénység újratermelődésének megakadályozásával kell jövőképet kínálni. Folyamatosan biztosítható felemelkedést kell kínálni a legmélyebben élőknek is.

Segíteni kell azonban magukat a segítőket is – haladéktalanul el kell törölni a karitatív szervezeteket sújtó megszorításokat, vissza kell állítani az adományozás áfamentességét. Újra fel kell erősíteni a jómódúak adományozói kedvét, és erősíteni kell társadalmi szerepvállalásukat.

4.8 A jövő építése: gyermekek, ifjúság és sport

A társadalom jövője a mában épül, ezért egyetlen kormányzat sem működhet jól gyermek- és ifjúságpolitikai elképzelések nélkül. Az ifjúsággal kapcsolatban a szociális biztonság két területen kiemelten fontos: a sport az egészséges lelki és testi fejlődést, valamint a közösség életre nevelést biztosítja. Az otthonteremtés pedig a jövőtervezést és a családalapítást szolgálja.

Az oktatás-nevelésnek kiemelt feladata van a társadalmi szolidaritás, az egyenlőtlenségek kiegyenlítésében. A tenniakarás és a tisztas munká, a tudás és a művelt fő érték, ezért az iskola feladata az, hogy ezek kibontakoztatására lehetőséget biztosítson mindenki számára.

A gyermek- és ifjúságpolitikában kiemelt szerepe kell hogy legyen a teljes emberré nevelésnek (erkölcsre, tudásra, egészségre nevelés), a szakmai képzés eredményes és funkcionális működésének lehetővé tételének. A legszegényebb sorban élők között figyelmet kell szentelni a tehetségek felkutatásának és fejlesztésének, a tanulás ösztönzésének, ezzel a leszakadás megakadályozásának. Mindezekkel együtt fontos tényező a pedagógusok, oktatók és nevelők megbecsülésének és tekintélyének helyreállítása is.

Korai monitoring- és beavatkozási rendszert kell kiépíteni a fejlődési (tanulási, magatartási) zavarokkal küzdő 0-6 éves gyerekek segítésére, annak tudatosításával, hogy az ilyen korban feltárt problémák döntő része a hátrányos

társadalmi helyzet következménye, továbbá a korán feltárt rendellenességek, lemaradások széles köre személyre szabott terápiával eredményesen kezelhető. Az iskolai sikertelenség megelőzésének leghatékonyabb módja a kora gyermekkori készségfejlesztés a közösségi nevelés tereinek (bölcsőde, integrált óvoda) bővítésével.

Az egészséges életmód és a rendszeres fizikai aktivitás – világszerte – minden sikeres demokratikus állam, és az azt felépítő családok alapértéke.

Ez erkölcsi és gazdasági okokra egyaránt visszavezethető, hiszen a sport megtanít arra, hogy eredményt csak kitartó munkával lehet elérni. Egy jó kormány azonban gazdasági megfontolások alapján is ösztönzi polgárait a fizikai aktivitásra, mert tudja: ha egy közösség tagjai nem sportolnak, akkor munkateljesítményük gyengébb lesz, az államnak pedig az egészségügyi ellátórendszeren keresztül több pénzébe kerül a rossz fizikai állapot miatt gyakrabban kialakuló betegségek kezelése.

Amennyiben tehát sikeres családpolitikát akarunk építeni, ennek elengedhetetlen feltétele, hogy hazánk polgárai egészségesek legyenek. Ettől azonban ma messze állunk. Jelenleg a lakosság csupán 7%-a sportol rendszeresen, szemben az európai 25-30%-os átlaggal. A társadalom rossz fizikai állapota miatt évente a GDP egyharmadáról kell lemondanunk.

Az egészséges életmód elterjesztéséhez szükség van ösztönzésre – elsősorban a gyermekek és a fiatalok körében. Ebben az államnak és a mindenkori kormánynak kiemelt szerepet kell vállalnia: a testnevelési órától a szabadidős sportok, a tömegsport támogatásán át egészen a gazdasági ösztönzők kialakításáig.

Felfutó rendszerben a közoktatásban be kell vezetni a mindennapos testnevelést és az évenkénti egységes fizikai felmérés rendszerét. Kiemelten kell kezelni a diákolimpiák versenyrendszerét és az egyetemi sportot.

Navracsics Tibor

Itt az idő, hogy helyreállítsuk a demokratikus normákat!

- 5.1 Kitartunk a demokrácia és a jogállamiság eszméje mellett 92
- 5.2 Hiteles, őszinte, a választópolgárok bizalmára épülő kormányzás 93

Magyarország az elmúlt nyolc év alatt súlyos válságba jutott. Elvesztek a közös élmények, a remény, az igazságba vetett hit, az egymás iránti bizalom és a sikerért való tenni akarás. Mindez nem a pénzügyi és gazdasági válság következménye, sőt a baj igazi forrása nem a rossz makromutatókban, a forintárfolyam ingadozásában, a reálkeresetek csökkenésében, az életszínvonal romlásában keresendő. Az okok mélyebben húzódnak meg.

Magyarországon a demokráciába, a jogállamba és az alkotmányosságba vetett bizalom forog kockán, és az elmúlt nyolc évben kormányzó baloldal minden cselekedete rontotta az újrakezdés esélyeit. Az emberek ma nemcsak azért bizalmatlanok a politikával és a politikusokkal szemben, mert a hivatalban lévő kormány gazdaságpolitikájának leginkább ők látták kárát, hanem azért is, mert az MSZP évek óta visszaél a jóhiszeműségükkel és megfosztotta őket a tisztánlátás jogától. Amilyen gyorsan elillan a demokráciába vetett bizalom, olyan keservesen nehéz visszaszerezni. A baloldal képtelennek bizonyult erre, sőt attól sem riadt vissza, hogy a napi politikai túlélés reményében olyan lépéseket tegyen, amelyek kül- és belföldön egyszerre rombolják hazánk tekintélyét. A demokrácia eszméjével összeegyeztethetetlen módon 2002 után jog- és alkotmányellenesen elmozdították azokat, akik nem kívántak asszisztálni felelőtlen politikájukhoz. A PSZÁF, a KSH és a Magyar Energia Hivatal vezetői ismerhették meg elsőként, milyen is a szocialista kormány felfogása a jogállamiságról. Szász Károly, Mellár Tamás és Kaderják Péter hivatalból történő elmozdítása csak az első lépés volt a demokratikus intézményrendszer leépítéséhez vezető úton. Ha úgy diktálta érdekük, kriminalizálták, ha kellett, antiszemitának bélyegezték az ellenzékét. Ha arra volt szükség, akkor megkísérelték tudatosan szembefordítani egymással az egyes választói csoportokat. S mindeközben görcsösen ragaszkodtak a kormányzati hatalomhoz, még akkor is, amikor világossá vált, hogy bizalom és támogatás hiányában az ország kormányozhatatlanná vált. Ezzel megfosztották az embereket a demokratikus véleménynyilvánítás és az újrakezdés lehetőségétől.

Az eljátszott legitimitás visszaszerzésért folytatott elkeseredett harc során a baloldal valójában minden hivatalban töltött nappal korrumpálta a demokratikus intézményrendszert, tovább rombolva ezzel az állampolgári bizalmat. Ráadásul a hatalomgyakorlók olyan cselekedetekre szánták el magukat, amelyenekre a rendszerváltás óta nem volt példa: 2006 őszén diktatúrákat idéző brutalitással oszlattak fel békés megemlékezést, majd mindent megtettek annak érdekében, hogy akadályozzák a független igazságszolgáltatás munkáját. Máskor pedig a nyilvánosság előtt támadták az igazságszolgáltatás intézményrendszerét, azt a hamis látszatot keltve, hogy a bíróságok az ellenzék politikai utasítására cselekednek.

A kormánnyal szemben szünni nem akaró bizalmatlanság valódi oka mindvégig változatlan maradt: a baloldal soha nem tudott elszámolni a választóknak azzal a hazugsággal, amelynek árán 2006-ban meg tudta tartani a parlamenti többséget. Miután a hazugság lelepleződött, az MSZP és kormányfője ahelyett, hogy szembenézett volna a választókkal és bocsánatot kért volna, kérkedni kezdett szégyenletes tetteivel. Megkezdődött a szavak jelentésének félremagyarázása, a cinikus relativizálás, az öngazolás és a felelősség minél szélesebb körre történő kiterjesztése. Az ezáltal gerjesztett feszültség végül a lehető legkártékonyabb folyamatokat eredményezte: felszámolta a kimondott szó hitelét, ellehetetlenítette az őszinte beszédet, megfojtotta az igazságot, lebénította a demokratikus intézményeket, és végül táptalajul szolgált a radikális csoportok megerősödésének. Magyarországon 2010-re nem pusztán a baloldal, és nemcsak az MSZP gyengült meg, hanem a demokrácia vált gyanússá az emberek szemében. A közrend megingása, az intézmények kiüresedése, a normák semmibevétele, a joguralom ellehetetlenülése, valamint a mindent átszövő politikai és gazdasági korrupció napjainkra az egész demokratikus átmenet célját és értelmét kérdőjelezi meg. A jó és a rossz, az igazság és a hazugság közti határvonal elmosódása az önbíráskodás, a nyelvi és fizikai durvaság, a nepotizmus, a tudatos szabályszegés és a cinikus önfelmentés formájában a mindennapi élet részévé vált.

A 2006-os választás óta a baloldal többször is lehetőséget kapott arra, hogy megszabaduljon a hazugság erkölcsi tehertételétől, ám erre nem került sor sem az őszi beszéd kiszivárgását követően, sem az önkormányzati választás, sem a szociális népszavazás után, vagy legkésőbb a 2009-es európai parlamenti választás másnapján. Sőt az Országgyűlés szocialista és liberális többsége 2006. október 6-án bizalmat szavazott a kormányfőnek, ugyanúgy, mint minden egyes alkalommal, amikor a Fidesz és a KDNP a törvényhozás feloszlását kezdeményezte. Sem a 2008-as, sem a 2009. március-áprilisi kormányválság nem győzte meg az MSZP és az SZDSZ képviselőit arról, hogy az alkotmányos demokráciában nem a választópolgárok akarata a tehertétel, hanem egy hazug kormányfő és a vele cinikusan összejátsszók, akik mindenáron ragaszkodnak a hatalomhoz. A baloldal kiüresítette és saját hatalomtechnikai eszközrendszerének rendelte alá a demokráciát. Azt üzenté a választópolgárok közösségének: nem számít, hogy lelepleződött a hazugság, azzal sem kell törődni, hogy a kormányzásnak valójában nincs társadalmi legitimitása. El-

sőként a 2006. augusztus 20-i, öt ember életét követelő tragédia tette nyilvánvalóvá, hogy a kormány a konzekvenciák levonása helyett inkább bünbakkereséssel menti magát. A demokrácia eszméjének és erkölcsi szabályrendszerének ilyen leplezetlen semmibevétele a demokráciához fűzött maradék állampolgári reményt és illúziót is lerombolta.

Magyarországon az elmúlt nyolc évben, de különösen 2006 óta a normakerülés vált a hétköznapi keserű parancsává. Magát az államot sem övezi erkölcsi megbecsülés, mert maga sem viselkedik erkölcsös módon. Miközben folyamatos áldozatvállalást vár el polgáraitól, egyre kevesebbet ad cserébe. Az államon sokak szerint valójában nincs már mit tisztelni, maradék tekintélye pedig a korrupciós botrányok sorozatával tovább porlad. Az állam a magánérdekek kiszolgálójává vált, a törvényalkotás lobbicsoportok áldozatául esett. A közhatalom már önmaga fenntartására sem képes, ezért minden ediginél nagyobb mértékben eladósodott, külföldi hitelekkel él: hitelképesnek még éppen hitelképes, de hitelesnek már nem nevezhető.

2006-ban Magyarország polgárai megtapasztalták, hogyan lehet demokratikusnak látszó keretek között visszaélni a jogállammal és az alkotmányossággal. A hatalom, ha tehette és saját érdeke úgy kívánta, minden írott és íratlan szabályt áthághatott: békés megemlékezőkre rontott, kordont vont a parlament köré, kirakatdíszletté silányította a törvényhozást. Mindezt egyetlen szándék vezérelte: a szocialisták minél tovább maradhassanak hatalomban, minél később kelljen elszámolniuk napvilágot látott hazugságaik politikai következményeivel. Ez a gondolkodásmód bizonyíték arra, hogy bár Magyarországon 1989-ben összeomlott a kommunista diktatúra, az önkényuralom hagyatéka erkölcsi, intellektuális és politikai értelemben továbbra is jelen van.

5.1 Kitartunk a demokrácia és a jogállamiság eszméje mellett

A Fidesz 1988-ban éppen azért alakult, hogy ennek egyszer s mindenkorra véget vessen, a magyarok is valódi demokráciában éljenek, s élvezhessék a nyugat-európai államokban látott szabadságot és jólétet. A Fidesz a rendszerváltástól azt várta, hogy a közéletben alapkövetelménnyé váljon a felelősség, a hitelesség és az elszámoltathatóság. Azonban csalódnunk kellett, mert azt tapasztalhattuk, hogy az elmúlt években egyre távolabb kerültünk eredeti célkitűzéseinktől. Kiderült, hogy éveken át becsapták, meglopták Magyarországot és az itt élőket, ez azonban nem bizonytalanít el minket: meggyőződésünk, hogy a Fidesz képes lesz visszaadni a demokrácia iránti bizalmat, a törvényeknek járó tiszteletet és a tekintélyt az államnak. Ehhez az kell, hogy újra bebizonyítsuk: a rossz kormányzati politikára, a kudarcokra, valamint gazdasági és társadalmi versenyképességünk hanyatlására van megoldás. A Fidesz által kínált válasz a joguralomra, a kiszámíthatóságra, az elszámoltathatóságra, a felelősségre, az írott jogszabályok és az íratlan erkölcsi parancsok mindenkori tiszteletben tartására, a felelősségteljes politizálásra és az emberek iránt érzett felelősségtudatra épül.

A Fidesz – Magyar Polgári Szövetség húsz éve következetesen képviseli azt a politikát, melynek alappillére a szolidaritás, a szabadság, az állampolgári jogok és az emberi méltóság feltétel nélküli tiszteletben tartása, valamint a jogbiztonság. Meggyőződésünk, hogy minden olyan politikai törekvés, amely a szabadság korlátozása mellett kecsegtet a jólét hamis illúziójával, csak hazugságra épülhet. Valódi jólét szabadság nélkül nem képzelhető el. A szabad élet legfőbb garanciája pedig a törvényes rend, éppen ezért a mindenkori kormány alapvető feladata, hogy a kiváltságok helyett polgárainak tulajdonát, a jogbiztonságot és a törvényességet védelmezze. Mindennek kiindulópontja, hogy maga az állam is törvénytisztelő legyen. A normakövetés nemcsak az állampolgároktól elvárt kötelesség, hanem a hatalomgyakorlókkal szemben is alapvető követelmény. A jogállami keretek között elfogadhatatlan, hogy parlamenti többsége birtokában a kormány alkotmányosértő törvények sorával bizonytalanítsa el állampolgárait, sodorja veszélybe a jogbiztonság alapelvét.

5.2 Hiteles, őszinte, a választópolgárok bizalmára épülő kormányzás

Az első lépés, amely kivezet abból a válságból, amelybe a szocialisták sodor-ták Magyarországot, hogy megteremtjük a széles társadalmi támogatottságon nyugvó demokratikus politizálás feltételeit. Ez olyan kormányzást jelent, amely nem alattvalónak tekinti az állampolgárokat, hanem példaként szolgál az emberek mindennapi életviteléhez, amely minőségében más, mint amit az elmúlt években tapasztalni lehetett. Ehhez vissza kell állítani a demokratikus intézményrendszerbe vetett bizalmat: azonnal véget kell vetni annak a gyakorlatnak, hogy az igazságszolgáltatást politikai támadások kereszttüzebe állítják, illetve hogy a kormány közérdekű adatok nyilvánosságra hozatalát akadályozza saját hatalmi ambícióitól vezérelve, és végül vissza kell adni a tisztességes munkával elért eredménynek járó tiszteletet és erkölcsi támogatást.

Vissza kell állítanunk az állam lerombolt tekintélyét, ennek érdekében meg kell teremtenünk a törvényesen és átláthatóan működő, a közszolgáltatásokat maradéktalanul biztosító állam működési feltételeit. Szakítani kell az elmúlt évek öngondoskodásra vonatkozó hamis politikai felfogásával, amely az öngondoskodás elsőbbségét hirdette akkor, amikor az állam saját hibái és tehetetlensége miatt már az alapvető közszolgáltatásokat sem tudta állampolgárai számára biztosítani. Az erős állam átlátható és egyúttal felelős. A társadalom általános bizalomvesztéséhez az elmúlt években nagy mértékben hozzájárult az állam és a közszféra minden szegmensét behálózó korrupció és nepotizmus. Tűrhetetlen, hogy az állam javaira úgy tekintsenek, mint politikai zsákmányszerzés tárgyára. Elfogadhatatlan, hogy a közjavakkal törvénytelenül és erkölcstelenül sáfarkodók az államot mint magánvállalkozást kezeljék. Fontos, hogy a társadalom tagjai felelős és megbízható partnerként tekintsenek az államra. Ma a közhatalom működése alapjaiban nélkülözi a kiszámíthatóságot és a stabilitást. A szétzilált és leépített közigazgatás nemcsak a mindennapi lét kerékkötője, de a gazdasági fellendülés akadálya is, ma mind a piaci szereplőknek, mind az állampolgároknak csak terhet jelent, nem segítséget. Újra kell építeni az államot, ebben kulcsszerepe van a szaktudás és elhivatottság érvényre juttatásának és annak, hogy visszaadjuk a közigazgatás rangját. Csak így teremthető meg az erős és hatékony állam, amely a társada-

lom bizalmából képes újra megerősíteni a demokrácia alapintézményeit és a jogállamiság értékrendjét.

Ehhez javítanunk kell a közszolgáltatások minőségét és garantálni, hogy ezek hozzájárulhassanak a gazdasági és társadalmi versenyképesség megteremtéséhez. Magyarország polgárai európai polgárok, akik okkal és joggal vágnak európai szabadságra és jólétre – ezt kínálja számukra a Fidesz programja.

Vissza kell adnunk az adott szó hitelét. Felelősen, az emberek bizalmára építve csak úgy lehet kormányozni, ha az ígéretet valóságos tettek követik. Az elmúlt négy évben elvesztett legitimitás visszaszerzésének első és legfontosabb lépése az emberek bizalmának megszerzése a választáson. Ezzel a bizalommal élni is kell, mégpedig olyan módon, hogy vissza kell térni a hiteles kormányzáshoz. Mivel szilárdan hisszük, hogy a legjobb kormányzás csakis a demokratikus kormányzás lehet, minden olyan kezdeményezést támogatni kell, amely erősíti az átláthatóságot, elősegíti a hatalom ellenőrizhetőségét, és példaként szolgálhat állampolgári kapcsolatainkban.

Újjá kell építeni a joguralomba vetett hitet: Magyarország alkotmányos demokrácia, a működését elősegítő jogszabályok ugyanakkor csak abban az esetben érnek bármit, ha mindenkire egyaránt érvényesek. Nem lehet újra megerősíteni az országot, ha az emberek azt látják: szomszédjuk nem tartja be a törvényeket, és ezért nem kell senki előtt felelniük. A törvények szelleme megköveteli, hogy az írott szabály ne legyen tekintettel vagyoni státusra, politikai hovatartozásra, vagy más, egyéni tényezőkre.

Rendet, biztonságot kell teremteni: amíg Magyarországon nincs rend, addig nem lesz sem szabadság, sem jólét. Ki kell mondani, hogy mindenkinek joga van a jó élet lehetőségéhez. De ahhoz, hogy valóban jó és értékes életet éljünk, előbb az életünk fenntartásához szükséges javakra van szükségünk. Könnyű belátni, hogy a nélkülöző ember nem tud igazságos lenni, mert a megélhetésért küzd, s ha kell, másokat eltiporva keresi saját maga biztonságát. A biztonság megelőzi az igazságosságot, ma Magyarországon pedig súlyos hiány tapasztalható a biztonság terén is. Egyetlen demokrácia sem működhet hosszú távon úgy, hogy nem képes állami eszközökkel garantálni a törvénytisztelő polgárok mindennapi fizikai és anyagi biztonságát. A Fidesz ezen a téren

nem ismer kompromisszumot: elfogadhatatlan az állami erőszak-monopólium meggyengülése, magánhadseregek létrehozása. Vissza kell adni az államnak és a törvénynek járó tekintélyt és tiszteletet.

Vissza kell szerezni a közbizalmat. A magyar demokrácia kiüresedése 2006 óta rohamos tempóban zajlik, a folyamat azonban visszafordítható. Ehhez az kell, hogy végre bebizonyosodjon: a választópolgárok véleményének kikérése nem valamiféle tehertétel, hanem a megoldás maga. Az emberek véleménynyilvánítása elől egyetlen felelős, demokratikus erő sem menekülhet: a Fidesz büszkén vallja, hogy 1988 óta mindig, minden körülmények között a demokrácia oldalán állt, és elkötelezettsége mellett következetesen kitartott. A választópolgárok bizalmának visszaszerzéséhez az első lépést úgy tehetjük meg, hogy lehetőséget adunk nekik a közügyeinkbe való beleszólásba.

A nehézségek leküzdéséhez a Fidesz – Magyar Polgári Szövetségnek szilárd támogatásra és világos felhatalmazásra van szüksége, amelyet kizárólag a választók akarata biztosíthat. Az elmúlt évek politikai agóniája már bebizonyította, hogy a valós választói felhatalmazás és támogatottság hiánya súlyos károkat okoz a társadalomban éppúgy, mint a gazdaságban. Tudjuk, a több bizalom a politikában nem több jogot, hanem több felelősséget jelent: minél erősebbek vagyunk, annál felelősségteljesebbnek kell lennünk.

Felelős kiadó: Fidesz – Magyar Polgári Szövetség Központi Hivatal, KDNP
Felelős szerkesztő: Nyitrai Zsolt operatív igazgató
E-mail: fidesz@fidesz.hu, kdnp@kdnp.hu
Fotó: MTI